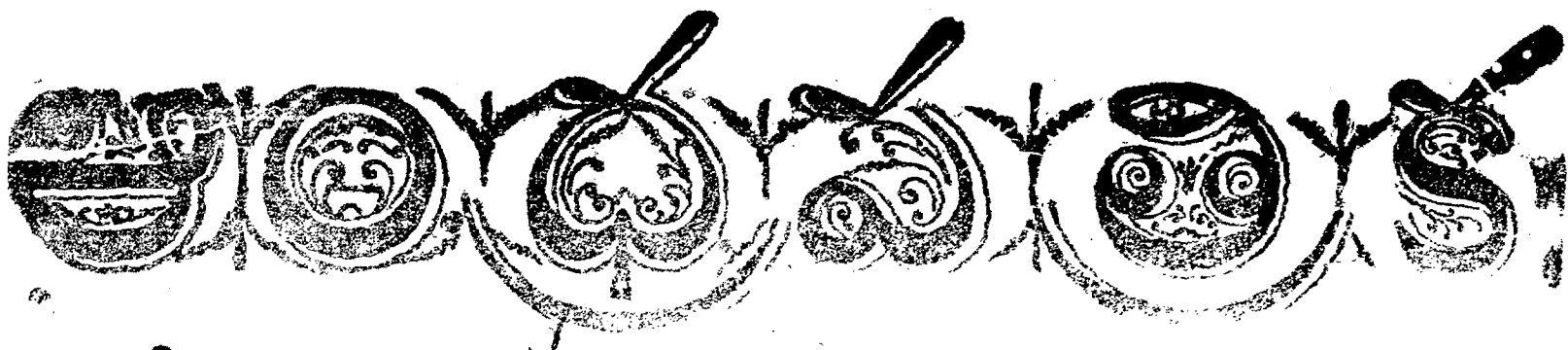

Registered No. M 1118

వత్రిక ౧-కి 9 వైసలు

308498

వత్రి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2

జేన్న వట్టణము 1915 సం॥ జూలై 18 వ తేదీ భుక్త వారము

No 68

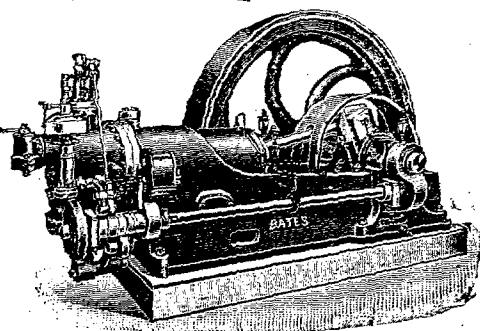
సంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర శ్వేత మాస శుక్ల పక్షి ౬.

సంచిక ౬౮

బేల్టు కూడ్ ఆయిర్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సింగ్ ప్రెస్ మిక్సింగ్ ప్రెస్ యంత్రములతో అత్యుత్తమ యంత్రములతో...

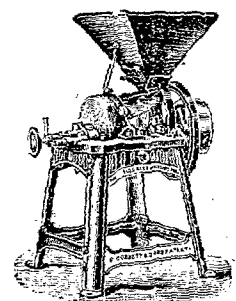

గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు ముఖ్యముగా నీరు సురుబాటు చేయగలిగినట్లుంటే అన్ని రకముల పంటలు...

నాల్ వజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అంధు కో, ఇంజనీరు,

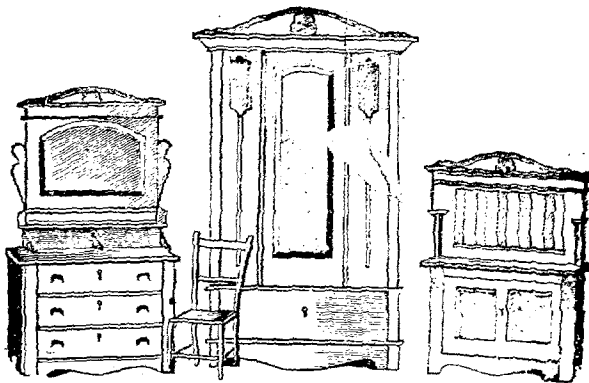

పిండిచేయు యంత్రము.

బ్రాంచి బెజ్ పాడ.

20 సి. సెంటులై ను బీచ్, మదరాసు

గ్యాసి, బిట్టరుగులవి చక్కని సామానాలు మీకు కావలయునని మా వద్ద వ్రాసుకును

పడకటింటి ఉపయోగమునకు డి. సి. రావు అంధు కో కొయ్యలీరువాలు వగైరా నిపు వారలు,

జనరల్ పేటర్సు కో, మదరాసు ఎస్. సి. సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ బంకబడును.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాడరు

USE KATOL advertisement with illustration of people and text about mosquito nets.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిన్న పురుగులను మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును వారకోలును.

241 కేటోలుల పెట్టె 1-కి ౨ 12

మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు, ను, పడకటింట్ల దాడులు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేటిలను చీల్చుటలందుండి కాపాడును.

ప్లేట్, మైఫాయిడ్ మలేరియా కోగలు రాకుండు కాటోలు కన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేకనిరుషమైన చుండనేరరు.

అనేకనష్ట ప్రవర్తనములందు అనేకబంగారు వత్తములను గొప్ప బహుమానమును పొందినవి అలాగే అనుకంపెని, బిసాక, జిహ్వావారితే దయాగుచే కరుణించి

నాల్ వజెంట్లు:—

టి. హర్ అంధు కో, ఇంజనీరు, మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

మ రావు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తెలి విలాసము:— "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచివచ్చి ఇతర వైద్యులను బ్రాహ్మణులకు తగుమైనవల ఇమిటేషన్ కేంపులున్ను నైకాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకానులు అలాకానులున్ను బాగారపు నగలున్ను మైరాన్సుగల నగలున్ను కావలసినవారు మా కాటలాగులను కేప్రించుకొని ధలను తెలుసుకొని మాకు అర్హమంపుమరని ప్రార్థించుచున్నాము.

నె - నె

కంతమును చానుచేసి ఉచ్చాసమున ముహూర్త గరి గింపును. సౌఖ్యమును హెచ్చించును. దుదిన గలిగించును. స్వరమును శుభముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాచేయును. పాతములకు, బోధకులకు, మిక్సింగ్ ఉపయోగము.

తాంబూలముతో దీసికొనిన మిక్సింగ్ దుచించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమునకు అరుచిని మంచి ముండు. చుట్టకాత్మికమునకు ఉపయోగించివట్టుయిన ఉచ్చాసముల సుహృదన గలిగించును.

8 అణాలు పోస్తువిల్లెను పంపినతో నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది ఒహుదినములు రాగలదు. ముదిరి పాకెట్టు ఆర్థికా పోస్తేస్తాంపు యీక్రిందివారికి పంపింపబడును.

ముల్లరు శివు 21 మంకురామశెట్టిపేర్, మదరాసు.

DIRECT IMPORTERS advertisement featuring a pocket watch and a list of prices for various items.

వైద్య విద్య advertisement with text about medical education and a list of names.

ప్రపంచ చరిత్ర advertisement with text about world history and a list of names.

బ్రహ్మసమాజ మలోద్ధారణ సూత్రము.

ప్రదేశము :- గంటి గ్రామమునకు వదవరేవు.

వీరము :- కొండీ వీరములు, కడుపు పిసిగువారు

కృషింజా సోమయాజులు గారూ.

కొం॥ ఏమిటి బాకగారూ! ఆలా కడుపుకుక్కుంబున్నాడు.

సో॥ బ్రహ్మసమాజ గారూ! గున్నేపల్లి వెళ్లి కడుపు నొప్పి కొన్ను తెచ్చుకొన్నాను.

కొం॥ వెళ్లియిద్దా చాలా దిట్టముగా తగిలేయికాబోలు ఎవరింటి చేశావేమిటి?

సో॥ ఎవరోనువ్వు. ఈ గంటిలోనే ఒక సవైతా హ్యూనుడున్నాడు. అయినా గారు ప్రభువు ప్రతికపై ప్రేమ చేత తనకు వచ్చి వెళ్లి కొన్ని బాండాలుతో కన్యాదానం చేసి ఆ ఫలం ఆనందాన్ని పొందాడని వుండేవాడు.

కొం॥ ఇప్పుడే వచ్చింది ఆనందం వుండేవాడని వున్నావు.

సో॥ ఏమి వచ్చిందయ్యా ఇప్పుడే నీ మాత్రం. ముదారి పండు చురీ చేతులతో వెళ్తున్నా. అలాగే.

కొం॥ అదేమిటి వచ్చి ఆలాగవున్నావు ముదారిపండు ఆనందం ముదర బాండాలు చేతులతో వెళ్తున్నా, ముదారి చేతిలో, వెళ్తున్నా?

సో॥ పట్టణవాసంలో వుండడం చేత గుణం పోయివున్నా కావు.

కొం॥ పోయినదయ్యా వదులుతుంటావున్న పన్నెండేండ్ల బాల కుమారుడికి యిచ్చేడు గద ముడేమి వదులుతుంటావున్నా వేమిటి.

సో॥ ఇప్పుడేండువలె వుండక పోయినా ఆయన మన ప్రావీణ్యం అంతా చదివినవాడే. ఉదయాన్నే లేస్తే రూపున్నదాకా ఏవోవల్లన వస్తున్న వుండాడు. అయితే ఒకటి మాత్రం వుంది. కామకరీకం గలవాడేకాని.....

కొం॥ ఆలా అందున్నావేమిటి? ఒకటి పూర్తి అయిందా యేమిటి?

సో॥ ఒకటికాదు. ఇది మాకోడి

కొం॥ రెండు పూర్తి అయిన వాడే వుండరు గదా మూడో దేలాగయ్యా?

సో॥ నాలుగూ, అయిదు వాస్తలేదు

కొం॥ నాలుగూ అయిదు యేమిటి?

సో॥ వివాహమయ్యా.

కొం॥ అదిటోయి విలే ఒకటిపూర్తి విచ్చే.

సో॥ ఏమిటి ఒకటి పూర్తి కాదంట?

కొం॥ పక్షిపూర్తయ్యా, వివాహమహోత్సవం పక్షి పూర్తిమహోత్సవం కలసి వచ్చేయి కాబోలు.

సో॥ ఆలాగంచావేమిటి, దీనికి గొప్పని మాకాను. అందుకేకాదు వెళ్లివచ్చి కే ముడలివాడటోయి?

కొం॥ ఏమి బాలుడయ్యా, ప్రభువు ప్రతికపై ప్రేమ చేతనే కాబోలు, ఆనందకాలు నిండినవాడి కిచ్చేడు

సో॥ నీకంటే ఆలాగే అంతావుకాని సమానమానం భరించుట వెడిచెప్పుతో కొడుకూవునో యెకడు ఒప్పు కొడయ్యా?

కొం॥ ఆ సోమికాదా నా మొదట జ్యేష్ఠపుత్రుక పై ప్రేమచేత తగినవారు వెళ్లి కన్యాదానం చేయాలకంటే ముందర వున్నాడన్నావు. ఇదేమియ్యా కన్యాదానం!

సో॥ ఏమి నాగరికతయ్యా, పట్టణవాసంలో కావు రానికి వెళ్లివచ్చి కేతరచ్చిందయ్యా నీవు?

కొం॥ ఔను, నీవేమీ, ఇలాంటి వివాహాలు ప్రభు లదం చాలామందిచే వీరికి బ్రహ్మసమాజ వాదములు ఒప్పు కుంటారు. ఏమంటే, తొమ్మిదేండ్లకన్నకు తొమ్మిదేండ్లవాని కట్టిలే వాళ్ల సంఘమునకు చాలామంది విధములు పోగారు.

అందుచే చాలా విధవావివాహాలు చేయించవచ్చును ఇవి కాకుండా తిండితో లాభంవుంది, తెల్లవాళ్లలో "ఏ బద్ధ ఇకాది" హాంతు ఈ వద్ద టూ ఇకాది బుద్ధి " అంటే పొడలోవున్న రెండుపిట్టలకు చేతిలోవున్న ఒకపిట్ట సమానం అని సామెతవుంది. కన్యాదానం చేసి చచ్చిత కన్యాత సౌఖ్య మనుభవించేకంటే ఎక్కువో వచ్చేదాని కానించుకుండా తన మానసా సమానమానా వున్నట్లుంటే అంతకు మించిన సౌఖ్యం యిచ్చుడే పొందవచ్చును కాదయ్యా! చచ్చాక 'వచ్చేది నీ కురుకువా, నీ నెరుకువా?

సో॥ అదేయ్యా వచ్చే వచ్చేది, మరెప్పుడు వాగుం జించావా?

కొం॥ కావేమి! దండతుల్యుడు వదవరే ప్రయాణం చేస్తున్నాడే "వాబూ మీమనుచురాలా" అని కథానులకును తాను. ఇంకెన్న యేమి కావాలి.

సో॥ ఇలాగంటావ నీతో మాటాడాలే భయం?

కొం॥ ఆ సంగతి పోసింది. బాకగారూ! ఇట్లాటి వివాహాలు "సాలంకృత కన్యాదానం కరిష్యే" అని సంకల్పము చేతుతారా లేక "సమాప్తరూప సంపాదితకన్యా విక్రయం కరిష్యే" అంటారా!

సో॥ ఇంకా సంగతి తెలియో?

కొం॥ పోసింది బాకగారూ! మీరు చెప్పిన వివాహంలో కన్యా ఆనందం పెండ్లాడుతా నందయ్యా!

సో॥ కరీకు కన్యామృతమేమిటి రమ్మనేసరికి వస్తే నీ సరి లేక పోతే దడవకుచేస్తే అదిదానమృతమేమిటి పట్టలవై గూర్చుంటారు. వివస్వతికి పిల్లతో ఆడుకునేవాడు. ఆ పిల్ల పించడం చేత ఏమియ్య నాకు వెళ్లివచ్చివచ్చుకుంది. ఏదైనంత మాత్రాన ఆనందం దాలో ఉన్న పూర్వము వానినీలు కూక లేనట్లుపట్టి కేంకేస్తుంది!

కొం॥ పాపము! తమకు బోలివుంటుందని బోడిముం డలు బోధించుటకు కొదవా? గాయకమునచ్చి కపిల్ల ముసలి ముండాకొడుక్కి కట్టడందా? పోలేరమ్మ కట్టి బలివేయు మేకపిల్లమెట్టి? వేపొట్ట కట్టికట్టు మంగళమాత్రధారణ చేయించావు కాబోలు?

సో॥ ఆ పూర్తి అయింది వెళ్లియిద్దా ఒక్కటే అయితే నాకు కడుపునొప్పి వస్తుందటయ్యా వెళ్లిలో గొప్పాధానం!

కొం॥ అదేమిటికా? కొత్తసంగతి తెచ్చావు పిల్ల వెళ్లడయేదాకా వుంటావో వుండవో ఆ పునస్సంధానము కూడా చేయించేకావు కాబోలు?

సో॥ కాదయ్యా ఈయన గడి కొడుక్కి భర్త్యుకలసి వస్తుందని చేయించేకాను!

కొం॥ అయితో ఇండులో మళ్ళీ బూర్లు?

సో॥ ఆ అయితే బాగానే వుండును. ఇంకో కొడుక్కి వుపయోగం!

కొం॥ ముహూర్తం మూడింటికి కుదిరిందిటయ్యా?

సో॥ బ్రాహ్మజేతనలైన త్మతము శూద్రులు వెళ్లి లోనే వుపయోగం చేస్తారు. అందుచేత వెళ్లి ముహూర్తంలో వుపయోగం ముహూర్తం కలిసేవుంది. వుపయోగం ముహూర్తం ఇప్పుడు లేకపోయినా అందుచేత వెళ్లి కాలమండే వుపయోగం చేయించేకాను.

కొం॥ భరీ, ఒకటే సారి మూడు శుభకార్యాలు మూడు మూడు పూర్లు పుంచియూలోచన కడుపునొప్పి కేంకొదన.

సో॥ నాకు కడుపునొప్పి ఎక్కువైతూవుంది వామ పాదు తెచ్చిపెడుదా.

కొం॥ బాగుదాను అల్లుడిచ్చిన పిల్లికూన దామకొని భర్త్యుత్వేలాగ మూడుకాన్యా లొకటేసారి చెయ్యడం కన్యా దాతగారికలాభం. ముసలిమొగుడి మీసాలకు రంగుచేసి పడుచు మొగుడే చేసుకోవడం పిల్లకు లాభం. కాన్యాలు చేయించి కూర్చుంటారంత బూరెలు దామించి కడుపు పినుక్కొకడం నీకులాభం. నామ లేదానికి నాకేమి? విలే కన్యాదాతా కుడూ ఎవరో చెప్తూ విని నుతోసిస్తాడు.

సో॥ ఎవరై వానింటే బాగుండదు. వెద్దమనమ్యులు వింటే మంచిచుట కాదు. ఏనా నీవడిగేవక కొంచెం చెప్తు తాను. రహస్యం అబ్బి నొప్పి. నొప్పి. నొప్పి.

కొం॥ చాలుచాలు వదలకు వస్తున్నాయి వదలద.

(నిష్క్రమించుకుండు)

పరిశ్రమవిద్య.

చేతిపనులు నేర్చుకొనువానికి అర్హులగు ఫోటోగ్రాఫర్లైన ఎస్. గోపాల స్వామినాయనిచే సమభవమునబట్టి వ్రాసిన తెలుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిములు పనులు చేయలేని యిండుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వకవచ్చును.

భార్యగృహణ తంత్రము 1 భాగము:- ఇందు ఫోటోగ్రాఫీయ విధము, రేఖలమీసగు, గీటచింగు, వర్ణములున్నవి. వెల 8 అణాలు. డిటో 2వ భాగము 1వ భాగమున అభ్యాసులకు కంఠములని విడిచిన ప్రామెడకలాట్టి, ప్లాటిన్తోటైప్, వివిధ ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెత్తుట, కంటికి కలబడకయుండి కావలసిన కనబడకయుం జేయు వివిధతంత్రములున్నవి. వెల 8 అణాలు.

వివాహము 1 వ భాగము:- భావములజేయుట, ముద్రాతర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు సబ్బులు, పెంట్లు, గబ్బురస్తాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, డెక్, ఎలెక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, గిల్లు, ఎచ్చింగ్, కొత్తగొత్తులు అగిల్లులు మనమే చేసికొన నేర్పును. వెల 8 అ డిటో 2వ భాగము:- ఫోటోలకు కావలసిన సామానులు ఎల్క్ట్రీక్ కనేక్షనులు, శ్రుతిపెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ పెంట్లు సిరాలు. పన్నీరు, అత్తలు వార్నిషులు లైంగింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. వెల 8 అణాలు.

చిరునామా:- ఎస్. గోపాల్ అందు కంపెని.

18 రామానుజయ్య వీధి, సామాకూరుపేట, మద్రాసు.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పత్రికమున కొత్త చందా దార్లనుజేర్చు వీజెంట్లు కావలసి యున్నారు.

1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు కొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక పోషాధిభవి ముగ ప్రత్యేక బహుమానము లియబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవానికి రూ 50-0-0
50 " " " " 20-0-0
25 " " " " 8-0-0
ఏరయ రెండు నెలలలోనైన 25 గురు 10-0-0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుకు దినపత్రిక కి: మాసముల చందాదారుకు ఒక్కయగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుకు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంట్లుల్లిస్టులో చేరినవానికి మాత్ర మికమిషన్ నన్వయించును.

సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పినుట అమృతాంజ నము డిపోవారి యాషధముల యేజెన్సి గూడ మెనగబడును. మేనేజరు.

కావలెను.

బ్రాహ్మణ కోడూరు గోల్లకేహయ్యర్ గ్రేడ్ యెలిమెంటరీ పాఠశాల కొలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడు (Head-Master) మెట్రిక్యులేషన్ ప్రయి నింగు ఫ్యాసు అయినవారు కావలసియున్నది. జీతము నె 1-కి రూ 2.1 లకు తక్కువలేకుండా అర్హతను బట్టి యివ్వబడును. అనుభవము గల వారికి ఆధిక్యతయివ్వబడును. "జులై 1 తేదీన పాఠశాల ప్రారంభింపబడును" జులై 1-వ తేది లోగాదరబాస్తులు చేరవలయును.

గోల్లకేహయ్యర్ గ్రేడ్ యెలిమెంటరీ పాఠశాలకమిటి బ్రాహ్మణ కోడూరు. (Via Ponur)

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ హర్షింజి హాస్పిటల్ అందు నర్సింగుహామీ బాగించికి నలు అసిస్టెంటు నర్తకు మంత్రిసాని కావలెను. అభ్యర్థిజేతుగా ప్రతి తాలూకాకు యొక బ్రావిలింగ్ యిన్స్పెక్టర్ నెలకు రూ 07-0-0 గెం జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగు భత్యము రు 00-0-0 కూడ నియ్యబడును. కావలసినవారు కేట్రలీ గారిపేర వ్రాసి, దరఖాస్తుఫార్ము నింపబడును.

వర్తకాభివృద్ధికి సూతన మార్గము.

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచే నుబడిన నవీన రకపు సామాను లును, నిర్మింపబడిన సూతన యంత్రములును, ఆంధ్రగోకన కెరింగింపవలె వన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు నాడుక లోనికిం దేవతెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక స్వాస్థిధముగా నున్నది.

ఒక్క గోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషే ప్రైవులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లికి రూ 0 3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అం గుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

వెద్దవెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింప దలచినవారు. మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయ ముల పట్టికకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధుల మహాజన సభ.

దేశీయ నాయకులకు పత్రికాసంపాదకులకు
ఒక మనవి.

(శ్రీమత్ ఎమ్. వి. ఎస్. శ్రీ గారు, మదరాసు.)

మన మాండ్రేకములలో కొందరు స్వాతంత్ర్యము, దేశీయములకు, విద్యాభివృద్ధి గల జేయుటకు, కొన్ని పత్రికలను మన భాషలో ప్రచురించుచున్నారు. ఈ పత్రికలకు, దేశీయ సామగ్రియాలను రాజ్యాంగమువారి, సామగ్రియాల అంతరంగములను పూర్వము ఇక యీ పత్రికలకు దున్నుతగిలి లోనికిరమ్మును.

మాకు! ఇ. గాంధీ దేశీయముల పత్రికలకు! దేశీయము, తామెంత బీదవారైనా, ఆ నా దేశమును పత్రికలకు చదువనిది నాటికి పని చేయుటకు ఆంధ్రమున ఇప్పుడా దేశీయమును పత్రికలు, ఆ దేశీయములకు చాలా యున్నవి కాననించు నెన్నెయో పత్రికలు నెలకొల్పిన నిధులుగా నున్నవి ఇక వీరంతయువారి విషయము మా దేశమున, వారాపత్రికలను మాచిన భయపడుచుండును. ఆ దేశీయములలో నాయకులు అనుచును, పత్రికలను చదువుచు, దేశీయముల కప్పకముల శ్రద్ధతో వినుచున్నారు.

అయ్యో! ఆ యింకంటి అదృష్టములను మనదేశమున కప్పుచున్నాము? ఎన్నో గారు, మనదేశీయములు, గాంధీ భావ, బాధ, మనము, మాధ్యమమునండి యెప్పుడు మేలుకొందురో అప్పుడే యీ పత్రికలు (మనదేశీయముల నున్న దేశీయ పత్రికలు) ఉత్తమ పత్రికలుగా కన్పిస్తాయి. దేశీయములను పోషించు గలరు. దేశీయములకు, వారియెడల సామగ్రియాల మానెట్లు గలరు. మనదేశీయములను అనుచును, అంగీకరించుటనే చదువక మనదేశీయ పత్రికలను చదువుచుండులరు.

అయ్యో! దేశీయముల మాధ్యమముల రూపుమాపు పెట్టు అని కొందరు ప్రశ్నించెదరు దానికి జవాబు ప్రతిసంకల్పమున, ఆంధ్రపత్రిక ప్రతిభలను మాధ్యమములను పేరనొక సభనీకములందు, సమాజీకరమును అసభన, ప్రతిభలను, అసభన సభలకు ప్రతిభలను మనమును చేయుచుండిన మనదేశీయములకు, పత్రికలను కొంత యిప్పుడుగలరు. అప్పుడే ఆ పత్రికలను చదువక మనదేశీయముల కలుగును.

మనదేశీయముల, (హిందూ దేశీయముల) అన్ని రాష్ట్రముల కన్నను చిన్నది పంజాబు దేశము ఆ దేశములలో నెన్నె పత్రికలున్నవో చూచితిరా? ఎంతయిది, దేశీయములు, అంగీకరించు పత్రికలను చదువక దేశీయ పత్రికలను చదువుచున్నారో చూచితిరా? దీని కంతకు గురైనా మేమి? వారు (పంజాబీలు) ప్రతి సంవత్సరమును పత్రికా ప్రతినిధి సభన, ప్రతిభలను, పట్టణములను సమాజీకరమును తమ తమ పత్రికలలో నున్న లోటులను దిద్దుకొనుచు, దేశీయములను తమ పత్రిక లాకిరించు మార్గముల కనుకొనుచు ఉన్నత స్థితిలోనికి వచ్చుచున్నారు. అనేక తీర్మానములను తమ పత్రికల విషయమై చేయుచును, మనవారికి వానిని వర్ణముగా, నొక మూలదాని మరలటి సంకల్పమునకు తిరుగ సభలో నుప పాడించక యావరణ లోనికి తెచ్చుచున్నారు.

ఇక నంగ దేశీయ సంకల్ప కృషి ననవలయు. ఇప్పుటికి ఆ దేశీయముల అనేక పత్రికలున్నవి. ఆవి యా దేశీయములకు చాలక నింకను కొన్ని నెలకొల్పి సంకల్పములు సంకల్ప సిద్ధులై యున్నాయి. ఇక మన మాండ్రేకములలో కొందరు బుద్ధిమంతు లిన్ని పత్రికలెందుకు? ఒకటి రెండుండి చాల వాయునకు వుచున్నారు. కొందరు దేశోద్ధారకులు, అపత్రిక ఒకటి పత్రిక వహించి వ్యాసములు వ్రాయుచున్నది. కాన అపత్రికను త్వరలో రూపుమాపిన అంతటితో మనకు సంతోషము గలుగు ననియు తలచుచున్నారు. కొందరు దేశభిరును లీ పత్రిక నివృత్తి పాతముగా వ్యాసములు వ్రాయుచున్నది. అటుల వ్రాసిన మనకు కొంత కష్టము నష్టము గలుగును అని తలచి, దాని నామా కష్టముచేచు సంస్థలను చూచుచున్నారు. ఇక మన నాయకుల కంక మాకును, వారు దేశీయ పత్రికలను చదివిన, గొప్ప తప్పని తలచుచున్నారు. వానిచదివిన ఇతరులు (అనగా అరవము) పత్రికలను వేదమునకు యజుర్మునున్నాడు. మనదేశీయములలో నొకకో ఇద్దరో, పత్రిక వ్యాసముల యిందిచ్చుచున్నాడు, తమ కష్టనిష్ఠులను పత్రికలలో వ్రాసి, ఎంతయిది, మన దేశోద్ధారకలకు సదుపయోగపడుచు, (మననాయకులు) వారి మొరే నాలకించుచున్నాడు.

ఇక అధికారుల సామగ్రియాలను సక్రమమున వారిలో నెందరో మన మనము లాలకించుటకుండ ఆవ్యాసము, ముద్రాక్షర కాసములకు విద్యము గానున్నదయ్యు, ఈ వ్యాసము రాజ్యద్రోహ పూరితమునకు చెప్పుచు ఆ పత్రికలచే కొన్ని వేల రూపాయలను ధరాక్షరము గైకొనుచు, పత్రికాధికారులను తగ్గించుచున్నాడు. మా నాయకులకు ఒక్క సంకల్పమున చేసికొనుచున్నాడు. నాయకులారా! ఒక సంకల్పమును చెప్పుకొనుచున్నాము. అది తమ కయిష్టముగాను (దోషివేయుచు, బాగుగానుండిన, నేను కృతార్థుడనై. ఒకానొకప్పుడు లోకమునకు, రాజేంద్రుడి, ఇ. వాచా గాథలను దానులో జరిగిన నొక మహాజనసభను తలపెట్టెను. వారా సభలో ఆంగ్లేయ భాషలో మాటలాడిరి. తమ కనతి గృహములలో మరాఠీ పత్రికలను చదువుచుండిరి. మరాఠీలో నే, మాటలాడుకొనుచుండిరి. దీనివంతయును, మా మనస్సు ఒక ఆంధ్రదేశీయములకు ఆంధ్రపత్రికాధిపతి (ఆంధ్రపత్రికాధిపతిగాను) ఆశ్చర్యమున్నది. దారినిచూచి “లోకమునకు లోనికి తెచ్చుచుండువారు అట్టి మహానీయులరు తాము, సభలలో ఆంగ్లేయ భాషలో మాటలాడి, ఇచ్చట మరాఠీలో పత్రికలను చదువుకొను మాటలాడుకొనుట! నా లాశ్చర్య కరముగా నున్నది దీనికి కారణము దయచేసి తాము తెలిసిన కృతార్థుడ నయ్యెదను అని నుడిచెను. అందులకు వాచాగారు పట్టున నవి “అయ్యో! మాకు ఆంగ్లేయ భాషలో ఆన సరమునచ్చిన మాటలాడుదుముకాని, అనసము లేయెడల ఆ భాషలో నెంచుట మాటలాడవలయును. మా మాతృ భాష నెంచుట తగ్గవలయును” అని జవాబు చెప్పెను. చూచితిరా! ఇట్టి కాలము మన కెప్పుడు వచ్చునో యి తెలుగంద పనితెను. త్వరలో ఆంధ్రపత్రికాధిపతిగల మహా జనసభ నెలకొల్పుచుండిపో ఫలము చేపూరవచ్చును.

ఆ సభ నెలకొల్పినచో మనదేశీయముల మననీ యలగు డి. యి. వాచాగారు చెప్పినట్లు తమలోటి వారకలం బించిన మనదేశీయముల కృతార్థులగుదురు. ఆంధ్రమాత సంత సించును. కాన నిష్ఠుడు పత్రికా ప్రతినిధుల సభకు సవసర మున్నది. త్వరలో పత్రికాసంపాదకు లీ దీనికి బానుదరిని కొరచు చున్నాను.

ఫోర్టు నెయింట్ జార్జి గెజెటు

(15 జూన్ 1915)

పరిశీలనములు:—డిప్టీ కమిషనరు గారు మ. రా. రా. శ్రీ, కనకలక్ష్మి రంగ నాయకులు నాముడు గారు ఒంగోలునుండి కాకినాడకు బదలాయించబడిరి.

మ-రా-రా-శ్రీ, కె. చెంగలయ్యరాయ అశ్వన ఆశ్రమ గారు, ప్రస్తుతము హైకోర్టులోని పనినుండి ఒంగోలునుండి డిప్టీ కమిషనరు గారునుండుట నియోగింపబడెను (పెంటెనేషనరము).

గుంటూరునుండి బదలాయించబడిన పి. సుబ్బయ్యగారి పాన మనప్రస్తుతము ఆహారీ మనిషి పట్టుకొనుకొని పనిలోనున్నది. ఎల్. కాంతరావు గారు గుంటూరు డిప్టీ కమిషనరు అధీనమున సహకారిగానుండుట నియోగింపబడిరి.

అధికార ప్రవాసములు:—రాజమహేంద్రవర పారిశుధ్యసంఘ సభ్యునిగా దాక్షర విలియము శివప్రసాదగారిని దొరతనమువారు మరల నియోగించిరి.

అనంతపురము డిప్టీ కమిషనరు తాలూకా సంఘ సభ్యునిగా మ. రా. శ్రీ కరణము వెంకట నారాయణప్పగారు నియోగింపబడిరి.

కడప డిప్టీ కమిషనరు తాలూకా సంఘ సభ్యులుగల మ. రా. శ్రీ ఇంజనర్యురెడ్డిగారు నియోగింపబడిరి. బందరు పోలీసు సంఘ సభ్యులుగ నీ క్రిందివారు ఎన్నుకొనబడిరి.

1. మ. రా. రా. శ్రీ. సి. వి. రామచారి గారు. 2. ఎ. వి. ఎల్. 2 తరగా లక్ష్మీనరసింహము పంతులు గారు. 3. ఉదయగిరి గోపాల రత్నముగారు.

కర్నూలు జిల్లా కోడల తాలూకా సంఘమునకు గో. వెంకట భాగమునకు సభ్యులుగా మ. రా-రా-శ్రీ తిమ్మకల్లు రామిరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

నెల్లూరు జిల్లా గుమాస్తా తాలూకా సంఘ సభ్యులుగా మ-రా-రా-శ్రీ బొట్ల రంగయ్యరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విశాఖపట్టణము జిల్లా పారిశుధ్యసంఘ తాలూకా సంఘ సభ్యులుగా మ-రా-రా-శ్రీ అధికార జగన్నాథమంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

గోదావరి జిల్లా కాకినాడ పట్టణములో స్పెషలు మేజిస్ట్రేటు గారు గానుండుటకు మ-రా-రా-శ్రీ చా. లక్ష్మీ లాక్ష్మి, గారు నియోగింప బడిరి.

విశాఖపట్టణము జిల్లా కోరా పట్టణ డిప్టీ కమిషనరు గారు గానుండు మ. రా-రా-శ్రీ శ్రీ. ఉండేశ్వరస్వామి నాగడు గారు రెండవక్లాసు మేజిస్ట్రేటుగా నుండుటకు నియోగింపబడిరి.

కృష్ణా తాలూకా బెజవాడకు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగా నుండుటకు మ-రా-రా-శ్రీ తోట బ్రహ్మయ్య నాయుడుగారు నియోగింపబడిరి.

అధికార ప్రవాసము:—కడప జిల్లా కమలాపురము యూనియను పంచాయితీ సభ సభ్యులగు నా. సుమనములు కారణములేమంద హజరు కానందున ఆ సభ పంపించుకొనబడి వి. టి. దేవుడుగారు తొలగింపబడిరి.

ప్ర. బునలు.

గుంటూరులో పెంపొందిన సబ్ జడ్జి కోర్టు జూన్ 28 తేదీ మొదలు మరియొక సంవత్సరము పనిచేయుటకు దొరతనము వారు ఉత్తరువు చేసినారు.

గుంటూరులో అడిమనల పెంపొందిన సబ్ జడ్జి గారి కోర్టు జూన్ 16 తేదీ మొదలు మరియొక సంవత్సరము పనిచేయుటకు దొరతనము వారు ఉత్తరువు చేసినారు.

డిప్టీ కమిషనరు:—మ. రా. రా. శ్రీ విష్ణుభట్ల రామకృష్ణయ్యగారు చెన్నపట్టణములో పని అయినతరువాత డిప్టీ కమిషనరు చేరుటకు ఉత్తరువు అయినది.

మ. రా. రా. శ్రీ వెమ్మిరెడ్డి కామరాజు పంతులు గారు సెలవాఖరున గుంటూరు వెళ్లి సేరవలయును.

మ. రా. రా. శ్రీ పద్మవతి రామయ్యగారికి మూడవ గ్రేడునుండి రెండవ గ్రేడుకు ప్రామాణము లభించెను.

మ. రా. రా. శ్రీ జన్నపుల వెంకట నారాయణ నాయుడు గారికి ఆరవ గ్రేడునుండి అయిదవ గ్రేడుకు ప్రామాణము లభించినది.

మ. రా. రా. శ్రీ ఉదయగిరి సుబ్బయ్యయ్యగారికి ఆరవ గ్రేడునుండి అయిదవ గ్రేడుకు ప్రామాణము లభించినది.

మ. రా. రా. శ్రీ దాపులూరి ఉమామహేశ్వరరావుగారికి ఏడవ గ్రేడునుండి ఆరవ గ్రేడుకు ప్రామాణము లభించినది.

మ. రా. రా. శ్రీ న్యాపతి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు గుంటూరు తహశీల్దార్ లోనుండి, ఏడవ గ్రేడు డిప్టీ కమిషనరు గానుండుటకు ఉత్తరువు అయినది.

మ. రా. రా. శ్రీ సున్నట్ల శ్రీ. వాసరావు పంతులుగారికి అయిదవ గ్రేడునుండి నాల్గవ గ్రేడుకు ప్రామాణము లభించినది.

గోదావరి జిల్లా కోట్లము జమీనులోని చిక్కుల పాతము లేక అయ్యతీపురమునకు గ్రామమును సర్వే చేయుటకు ఉత్తరువు కాబడినది.

గంటాము జిల్లా, తిక్కల తాలూకా కంబాళి గ్రామములోని నాకరియ నాముల రద్దుపరచి, నెలకొనుట నియ్యటకు ఉత్తరువు కాబడినది.

కాశ్యపు బర్రులపు:—గంటాము జిల్లా శత్రుపురము తాలూకాలో గుమాస్తాగానుండి రంగరాజు వెంకట రావు పంతులు వి. ఏ. గారిని కాశ్యపురముగా కర్ర మెంటు పనినుండి బర్రులపు చేయడ మైనది. వీరు మరల కర్ర మెంటు లో నెచ్చటకు ఉద్యోగమును గొనుటకు అనర్హులు.

విద్యాభ్యాసము:—గ్రాంటు స్కూల్ లో ప్రస్తుతమున ప్రెయింగు కాని యువాధ్యాయుని యొక్కంటికి రూ. 80 కు చొప్పున, లాయరు శ్రీమ. ప్రెయింగు అయిన ఉపాధ్యాయుని యొక్కంటికి రూ. 42 చొప్పునను, హైయరు ఎలిమెంటరీ ప్రెయింగు అయిన యువాధ్యాయుని కొక్కంటికి రూ. 48 చొప్పునను సగటున బడిపోయెను. యాత్ర విద్యార్థి కొక్కంటికి ఆరవ చొప్పునను గ్రాంటులు లెక్కమావలయును.

ఈ గ్రాంటులకు నిధానము అధికారము ఇవ్వవలెననిగా అధికారులలో నున్నది. వీరికి మూలము లెక్కప్రకారము రావలసిన గ్రాంటులను హెచ్చించుటకు తగ్గించుటకు కూడ అధికారము కలదు. కమిషనరీ పాథ్యాయుని కమిషనరులలో నే విషయమును గూర్చి మొదటి గ్రాంతు పాతమునకు వెళ్ళగొనగొనడం తగ్గించుటకు కమిషనరులకు అధికారము ప్రత్యేక బోధనా కేంద్ర ఆచరణలో బెట్టి బాలుర మేధాశక్తి మొదల కమిషనరులకు న్యూనత మొదటి గ్రాంతు భాగమున కమిషనరులకు హెచ్చుపదము కేంద్రము చేయవచ్చును.

మైలాపూరు సంస్కృత సర్వకలాకాల.

అయ్యల సద్వర్ణం కావ్యము.

కవిశిల్పము.

మొన్న సాయంత్రము మైలాపూరు సంస్కృత కలాకాలమునకు బాంధ్య మిహంసాధ్యపరులకు, మా మిత్రులు కను ప్రసాద, కంకటపూర్ణాస్త్రిలం గలవారో కలగవచ్చును. సభాపతి కొంత చెల్లెడు. సారాంశము వినిచెదకు. శ్రోత పేరును నీ కాలమునకు లియక చెవియెడలదు గాక! రుద్రమూలము:—

శ్రీమద్రామాయణమునందు మైలాపూరు కాలేజీ తెలుగు. కాలేజీ వ్యవస్థల ప్రకార మునకు శ్రీమద్రామాయణము విద్యార్థుల సంఖ్య కొంత బడచేవునకు శ్రీ గానీ కొంతగడియ్యెను. అందులకుగా నీ గానధారలలోని భిన్న భేదములనుండియు వాదాపు లంకి వైగానే ప్రాధాన్యములు వచ్చివి. నీవిని కన్యార్థి తా కన్యార్థి వివేచనము చేయు నపాదములు నగమునకును దక్కనగానే యున్నది కాలేజీవారి కుమారులు ఇవికనుక వచ్చి దంభాస్తులగా నాం ప్రకరణమును లేదు. అందుకు వికల్పముగా దాదామునే యని కాలేజీ వ్యవస్థలకు కొంత. మనకును వచ్చెదా! ఇవి కాలేజీవారి కట్టుపటులు వై (వాసి) మాటలే కావున నీ సాదర్మ్యము గాగని యాంధ్ర భేదములు కొందలు వచ్చి కాలేజీలోనే వచ్చును. మైలాపూరి పుస్తకమున కురువులములలో మిన్న యందును. రాజును నియమాను సాగమె యందలివైపువారును సాగుదల. ఉత్తర లురువాక విద్యార్థులకు: కాలేజీవారి యాభివృద్ధి మిచ్చెదరు. అనుమానమును నీ కాలములలో స్వదేశమునకు వచ్చి కన్యార్థి మౌనమునకు మొనగడను ఇదియుకన్యార్థి కావధి. కన్యార్థి గ్రంథభాగవతము లుండుటకేసి పుస్తకసామగ్రి మొండు కావున ఇచ్చెడిదవు మెలుగని చెప్పవచ్చును. అంధ్రవిద్యార్థులందు కొందలు వదలకలకని యాంధ్రుల కామోదముం గూర్తురుగాక. వాస్తవపురం లములలో ముందంజ యిడి యాంధ్రులకేక్రికే పురపక్షము లేచ్చెదరుగాక! ఇంతకు మహానరమున శ్రీమద్రామాయణ యాంధ్రుల కొక్కడను కాగండే! ఇంతకుమేను మనకు కొనియే మేమి? విన్నవరా! కన్యార్థి! నేటియనాటి పాఠశాలలవైపున, వచ్చుట యాదాశ్చర్యవిషయమున, అటు విప్రుడు సాగుమండే బోధకతయందు నాకును గంతకంత పదివికలదు. అట్లు నిచ్చెడిచునే కొంత మెలుగని యును భవము వై నాకున బోచి క సం గతి. కుటుంబము లంకను దలచెదరుగాక. మనకులం బంపెదరుగాక. చోటున్నది! ఏల మానకలే! లేకన్నచో నక. ఇప్పుడెప్పుడో బాదినను ఏదవునం దైనను బడికి బోవుట కేలము ఉపవేశ, నోళ్ళ నాభినంద నాలాపనాది సామయా భావికానుసంధానమాత్ర ఫలకమే కాని నేలు ప్రయోజనము స్పష్టము. ఏనాడును ముక్కును నేర్చుకొన్నను విద్యార్థి సంతమాగా రంటలు పడవలసినదే కదా! అట్టి నీతిలో నీతిశ్రమున కియూలే ఫలము. లేదందు. మన క్రితమ దివములు చాల కదలింది. అటు పంచాంగమున. కన్యార్థి పాటునడి వివిధపురుషులచేతను కింక జన్మపు పుట్టింపు వాద్యత మీ (అంధ్రమానవల) వైనే ఉన్నది. ప్రాధికారముల నప్పుడు ఉన్నటుల బాది తిమ్మ గర్భింయగత! బాటుపాటు బాటిని నేని దక్కనవారిం గని తామె మేలు గదా యని దిటవునని స్థానములకు బడవందునది. మన కన్యార్థులు, వారి యాంధ్రములను గర్భింపరారు. ఇటుంటి యని వాదానీ టిని యందలకేలాగి శ్రీమద్రామాయణము ములుపాటుండె యందరాదు. దేశకాల వాతావరణము ములుపాటుండె నాడలె. కాని ప్రవృత్తిగ్రహణమున కేములుపాటుండరాదు.

ఇది నీమాసంతముదాకం ప్రాధికారము కాదు మన్నదగుచుండ! — పంచాంగుల దక్షిణామూర్తి కావై.

సభాపతిగారు: వారిచిర్యలు.

అధికారము లాలయించువారికి వేరమానము. వారికి లక్షవారికి మాత్రము ప్రాణగోళి. కాని వ్యాధులుగో మెదల అందరికి లాభము. సోమనానన్న కొంత కను. కాని యామధ్యకొంతమంది సుఖమునకును ముగిసింపుచున్నారు. వారికింద చాల గానియును కన్యార్థివారిని దిద్దున చేయుచున్నవారు ముగ్ధులగుటకు లెదురులని యుండును.

చాలావారు. నారు తీరావచ్చిన లగువారి వారివస్త్రావేజులు నిర్వేదముగా దిద్దుచునేనున్న మరీవారు. మున్నవారి ప్రావీణ్యము కింతయినాము కాకనాని ఒకడును పికియా 800 లకు విక్రయముచేసెను. దస్తావేజులో సామ్యునిస్త్రాగ గారి యెడల పుచ్చుకొనుట అనిచున్నది. ఆమె అక్కనుకు పోతక సామ్యుని కిచ్చున గాచేటికిచ్చి పంపెను. అప్పుడు సమస్తస్త్రాగనివారికిని, ఆమెను న్య గాచిని ఇట్లు సంభాషణ జరిగెను:—

రిజ:—నీవు ఎవరగు? నీవేమి? అన్నయ్య:—నేనే. కన్యార్థి. సామ్యునిచ్చెతిరి. రిజ:—ఈదిన నీవేమిసంబంధము? అన్నయ్య:—అడుగనిదికావున సామ్యునిచ్చెతిరి. రిజ:—నీవు ఆమె “ఏదెంటువా”? అన్నయ్య:—ఏదెంటుట! ఆమెకేపుక సామ్యునిచ్చెతిరవాడను రిజ:—(మండిచుచు) నేనడిగినదానికి నీవాయ చెప్పు. ఏదెంటువా? అన్నయ్య:—“ఏదెంటు” అనగా నేమి? సామ్యు. రిజ:—మాట్లాడకు. “ఏదెంటు” అని వ్రాసి దస్తావేజు దిద్దునచేదకు. లేకపోలే లేదు ఇంకొకరు:—అయ్య! ఆయనకు “ఏదెంటు” అంటే తెలియను కాబోయను తెలుగున తెప్పండి.

రిజ:—పో! పో! అతనికి అంతా తెలుసుకు. ఏమి? “ఏదెంటు” అని వ్రాసెదవా? లేదా? లేక దిద్దునచేయను (అని రాని ఒకచోట పడవెచ్చెను.)

(క్రియశాసనమున మారమునడి వచ్చివారు. “ఏదెంటు” అనేమాటకు అంతా దిద్దవరకు ఇది వ్యాధులూ కాదో తెలియదు. అధిక రులకు అంతకొపమున్న యెదల ఎట్లు పరచుకను? అధికరకు “ఏదెంటు” అని వ్రాసిగాని దస్తావేజు దిద్దున చేయలేదు. “యాయ్” అన్నావా? “ఏదెంటు” అంటే తెలియకపోయిన పాత్రలగతియేమి? దావ్యమెంటుమోడ “భూనానానా భూనానానా ఏదెంటు” అని సుబంధస్త్రాగ గాని వ్రాసి. వైఅధికారము చిత్తగితురు గాక! ఇకముందు పాత్రలు తిరిగి పోవకనరములేక అధికర గారి యగ్రహమును వాచ్చునయక, “ఏదెంటు” అని వ్రాయుటకు సిద్ధపడి కచేరికి పోవుచు గాక! — సత్యవాది

కలగనారగంప.

కలగనారగంప కొత్త అన్నయ్యగారు! వకమాట. మీదేవారో తెలియదండేను. కాని మీమాటలవల్ల గుంటూరు జిల్లావారుకాని మాత్రం తెలుసున్నది. మనపాత అన్నయ్య గారింకావున్నార నవకొంటున్నార కాని పాపమానన బుట్టమానిన కొద్దిసేపంతే యీ గానా విడిచివెట్టారు. ఆయన మాత్రాగాననే. ఎవరునున్నా లేమా కురుగంటి శ్రీరామశర్మ గారాయన. వారి సంఘసంస్కరణానికి వాళ్ళా నాగివానానికి వాడెట్టుదలకు మనమంతా మెచ్చుకోవలసిందే కాని సింగంలవారుమాత్రం వారి భావకారంగా వక్రమిటిం వై నాచేకారుకారట నిన్ను నే బంగళానుండి, ఒకాయక యా కేవల్ వ్రాశాడుపోనంజు వాసంకలి మనకందుకు? మనం మాత్రం శ్రీరామశర్మగారిమనస్సు కాంతిహించాలి అని ప్రార్థిస్తాము. ఇంతకన్న మనమేం చెయ్యగలం?

* * * * * కలగనారగంప గారు రిప్రెయిసారట. వారికి బదు లేవకనస్తాకో ఆ అయకంటావుంటిని, బి.యం. శర్మ గారిని కేస్తే వాగుంటుందని భీమవరంబంది వకాయన ప్రకాశ చేశాడు. దాగానేవుంది. అట్లాచేస్తే మనపుస్తకం పంకరుందని అనుకున్నాము. కాని మన తెలుగువాడెవని యీ రిడవా ప్రాప్తమే అయినదట. మాకారా. ఒక అయ్యగారికి అడవి విచ్చారట. ఎంత భూమిలి. ఏమన్నాయు.

* * * * * ఈంజేడవంతా అట్లావుండగా ప్రాదెంట్లు గోదన బలముండి మాప్లాలో ఫోర్ పరకెంటు ప్యాషయి వారిని యేడగడమే. ఏమనుకొనియేంలం. అంతా అయ్యగోడం ఈదవపు బదువుకేవలకన్న రుద్రున్నా పోయెను. సుపా దింతుగోడమేలు గావుండి—అయ్యగారా!

* * * * * నెల్లూగాయన వకాయనన్నామా మాప్లాలో యంద తెలుసులంగా వున్నవయ్య! నూటనానగో నూటఅయ్యగో డిగ్రియంటనన్నాడు. కాని యీబంగళాతాళాకా యెండల సంకలితే చెప్పేటప్పటికి అయనదంకంబోయి అట్లయితే మా నెల్లూరు కూనాలోలేక పోటియూ కావాలా అన్నాడు.

వృత్తాంత లేఖలు

తుని వార్తలు.
(స్వకీయ విశేష వర్తనంబు).

కాల సితి.
తుని జూను 18:—మృగశిరా ప్రవేశము అయినతోడ నీ వర్తన ప్రారంభించినది. ఏమనగా వచ్చుచున్నది. కాని ఎడలు ప్రముగనే యున్నవి. రాత్రులయందు గాలితుక్కుర కొంచె మిచ్చుదిగ నేయున్నది.
గొప్ప నీటి యిబ్బంది.

ఈ గ్రామమునకు పురాతనమునండి మంచినీటిని స్వయ చేయుచున్న పల్లిట నూతులకు సుమారు మాడు మూసముల క్రితము డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు పంపులను బెట్టించి ఆ నూతులను ఎత్తుచేసి దెలాది మానినయించినారు. ఆపంపులను బెట్టిం న కొలది నమలలోపలనే అని పనికి రాకుండబోయెను. కాలమా రాక్షసరూపు సంకల్పరదినేసని కాలము. ఈ సరికి ఏవిధ మైన చురుకులు చేయించలేదు. మాకు పంపులు అక్కరలేదు. పెట్టంపుడని మేము కోరలేము. నీర్లులేక పొలములలో నూతు లకు బోవు చున్నాడు. జనోపయోగకరములగు మహాకార్యము లని బోర్డువారు చాల ధనము వెచ్చించి యిట్టి పనికి చేం చిరిగాని ఆధమునకే మంచినీ మరీ మాడు నూతులను తీయిం చిన నెంతయు వాగుగ నుండును. ఈ విషయమై అనేక పర్యాయములు ప్రతికాముఖులను తెలియ జేసియు, గొప్ప యధికారాలకు ప్రత్యక్షముగా జూపించియు నెక్కువిధముల ప్రయత్నములచేసియు తంజాలబడినప్పటికి ప్రయోజనము లేక పోవుచున్నది. కలక్టరు దొరవారికి ఒకసిటిమను పంపించుకొను చున్నాడు. ఇదియే కడపటిది. దానికిని తగిన సదుపాయము కలుగనిచుండల ఏమిచేయవలయును? కాబట్టి అధికారవీరివిషయ మును త్వరగా నాలోచనచేసి ప్రజలకు శ్రమగలుగజేయుకుండ తమ పదవులకు దగినవిధమున యథోచితసహాయమున జేసి తమ వికరములను సాక్షము జేసికొందురు గాక.

బోర్డు ప్రెసిడెంటులు.
ఈ కుటుంబము ఇన్నాల్ద బిల్లింగు శాంక్ష నైతి. బిల్లింగు కేవలముగనున్నది. దాని ప్లాను, వనరాలు కనులార మానవలయును గాని వ్రాయవలెదు. న్యూలులో తరగతి రెండుడివిలకులకుగలవు. అట్టిన్యూలునెట్లు నిందియచ్చ గలకో, కలెక్టరుపాము మాత్రములో, లోటులేదు. కేలసంఖ్య గాని నందలు గాదుబిల్లింగు అందముగాలేకపోయిన పోవచ్చు గాని, బిల్లింగు దగినవనియైన గలిగియుండవలదా? ఈ బిల్లింగుకన్న, దానిచెంతనున్న శ్రీశ్రీరామవారి పీర్ల పంబా కడు సుందరముగను, అందముగను అగపడుచున్నది. విద్యార్థి కాదు శీర్షలన్నియములలోనే యిటులజేసింపు డేమనవచ్చు ను? గవర్నమెంటువారు గలుగజేయును సుపాపముల ప్రముఖజేసి తమపదవులను నిర్వహించి చేకూర్చెకేకార్య దీక్షాపకతంపులై సోదరసమానులగు ప్రజలయెడ ప్రేమ వహించి క్రితములగుటకు ప్రయత్నింతురు గాక యని కోరు చున్నాము.

బాలికాపాఠశాల.
వర్షాపురము శ్రీలపరీతులకు నీన్యూలునుండి పరీక్ష కుగట్టివారిలో నొకరుతప్ప అందరును కృతార్థులైనందుకు చాల సంతసముగనున్నది. బాలికలకు సుబోధ యొసరించి, ప్రయత్న సాఫల్యమును బొందిన శ్రీయుత దేవరకొండ వెంకయ్య గారికి మానందములు. వారికిబడిలిఅయి గుంటూరులోనున్న పుట్టికిని వారి కీన్యూలువైగల యభిమానమునకు మిలిలేదు. ఇప్పటి మైలాపూరుగారుకూడ ఆయనరలేనే పనిజేసి మరి కొందరు బాలికల నీసంవత్సరము ఆపరీక్షకుబంప ప్రయత్నిం చెదగని కొలకులు ఆనందము.

మ.ప్రా. వక లైబరరీవుంది. దానికిగాను పాపముకా యు చాగ్రాకప్త పడుతున్నాడు. ఆయనపుణ్యమేమా గాని వానికి కావాలి మంది సాయంచేస్తు చున్నాడు. మన భావ వృద్ధి చెయ్య దాని కేం మార్గం? ఒక మహానుభావుడికే పత్రిక తెప్పించి యిస్తున్నాడట. అట్లా నే నేమియందయ్యా తలాడికెమాను. ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవడం మనకు సాఫల్యమయ్యే కాలము దాటిపోయి న్నది. కనుక తెలుగునా కృద్ధి చెయ్యందయ్యా పులికాభిసంబంధా పత్రిక లిస్తుండి. కవులంతా గ్రంథా లిస్తుండి.

* * * * * అన్నయ్యగారు! నేనూ యేదో కాస్తముకల్పాను వ్యాపారం. మీకుకూడ మీ సూరల మాకంపుతుండండి. మా కూర మీ కంపుతాము. అట్లయితే మా జిల్లా కూరలు మీకూ మీ జిల్లా కూరలు మాకూ బాగారుచి తెలుస్తుంటుంది. మతి వ్యాపారంకూడా బాగా జరుగుతుంది.
ఒంగోలు. ఇది కలగనారగంపలో ఏడవబుట్టు.

జూ బు లు

విలేఖకులకు ప్రకటన.

మేధావి వాక్యము, వేదాని సుప్రముగా లేదు.

చలించు మోకబురత్తుంగారు, పురవాసి భాండాగా గాభిలాషి, ప్రకటింపజేసెదలకు చి లేలుచున్నాము.

I

విజ్ఞాపనము.

అయ్యో!

తెలంగాణ రాజ్యాలు మోక్షమార్గము మ-రా-శ్రీ, పి. యే. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు ని-సి, యల్. జి. గారి కోరిక విజ్ఞాపనము:-

తమస్మాను సంవత్సరాంతపు పరీక్ష ప్రశ్నాకాకిరములు వెల్లడయ్యెను. తిరిగి పరీక్ష జరుగునని 20-10-1915 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాసిన కీర్తి కను తాము చిత్తగించేముందుక. యథాకాసితి తమకు తెలిసినయెడ తిరిగి పరీక్ష జరిపియుంటిరి. అందువలన ఈ ప్రశ్నాకాకిరము లెటుల వెల్లడయ్యెనో విపులముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాసిన ప్రాసిన అవసరముకలగలేదు. ఇందున గురించి సర్వజనులకు వివరముల జరిగిన పరీక్ష యంతరప్రశ్నములను జూడ సమాధి ఏ విద్యార్థులకు యీ ప్రశ్నాకాకిరములు వెల్లడించెదమనెడినో అట్టి విద్యార్థులకు తగినదండ విధించవలెనని వేచుచున్నాము. అ.త.శ్రీ. తాము పుచ్చుకొనుటకు వీలుకలగనచో తమస్మానులలో పరీక్ష ఫలితార్థములను దాము వెల్లడించవలెనని ఆట్టి విద్యార్థులకు మేమే వెల్లడించెదమనెడినో విలయనగా ఇట్టి దుర్మార్గులకు ప్రభుత్వముననే నాశనము చేసిన విద్యార్థులు మండిదశకు రాగలరు.

కావంబు నింపచలం.

II

తెలంగాణ మహాదాన సభ

అయ్యో!

ఆంధ్రప్రదేశ్ (5-6-15) తేదీన తెలంగాణ మహాదాన సభకు మనవి అనుపేట ప్రకటింపబడిన లేఖను దరిదిరిగియున్నా తియ్యగొర్రె యీ సంఘమునకు, రా. బి కొమ్మరెడ్డి నూర్జానారాజుమూర్తి నాయకు గారు అధ్యక్షులుగానున్నట్లున్న రు 15000 చందాలములకముగా సంగ్రహించి యుంచినట్టి కొన్ని చిన్న గ్రామాలలో అక్షాధికారులగుల నిన్న వాసుగ్రహించినచో భరణిపము గలగదని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జరిగిన తెలంగాణ సభ, యీ తెలంగాణ సభలకు సభలు జేసినచో యీ సంఘమువృద్ధి జరుగనని ప్రాసినందలకు సంతోషకరము.

తమస్మానులూ, జరిపించుటయును చక్కలు మూలముగా కాగ్యగ్యములను జేయుటయును ప్రభుత్వ కర్తవ్యము.

ఏలనగా! తెలంగాణ, పాతముతో నొడియున్నది. కూటికి లేకున్న ఉపనామముండి కాలముగడపుయందు. ఇతరభాష దగ్గరకుగాని వ్యవసాయభాష దగ్గరకుగాని వెళ్ళి, జేసి, ఆరు. ఈ భాషలో విద్యకున్నరు. ఒక వేళ ఒకరు దాము గలదని మూల వైఖరి వరకు దగ్గరకు. అదాటికరచర్యకుకావలెననిచో! దెచ్చులేదు లేదా సహాయముచేయువారు లేరు. ఈసంఘములు లేవు. అనేకములను బాపనెయున్నది. గాన తెలంగాణకు విచారించ నవసరములేదు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ముగల కాశీకిలలో మూల వైఖరి; ఇంటుల విడిచుట పరీక్షలను వృథావలెన బాలరకు వైకానులకు యీ సంఘమువారి అన్ని భాషలనుకొంది చదువుకు పంపించినచో యీ సంఘము వృద్ధి జరుగుటకు గొప్పకారణము.

ఏలనగా:- ఈసంఘమువారు పెద్దపరీక్షలకు పంపించుచున్నారని సంఘము వారుపడునని చందాదారు లిచ్చే మొత్తములను పెద్ద మొత్తములను జేయుటకు సందియములేదుగాన కాలము మించుకొక తర్జిలానే, కాశీకిలకు ప్రాసిన బాహుశేర్ష తెచ్చించి మదరాసు కాలేజీలోగాని మరియితరకాలేజీలోగాని ప్రవేశ పెట్టించుట మూలముగా సంఘాధ్యక్షులచిత్తపెట్టి చూచి కాశీకిలలో తెలంగాణ సంఘ తిరుచి ఆంధ్రకా వెలిసినసంగతియే.

సరదాము. సుభాషిలాషి.

III

అమలాపురం మునిసిపల్ కౌన్సిల ముఖపదవి.

శ్రీ సర్వోదయిలేఖితే ప్రాసిన (14-5-15) తేదీన ప్రభుత్వ ప్రాసిన, యూనియన్, ఆరు విషయములను ప్రకటింపజేసెదలకు చి లేలుచున్నాము.

జరిగింది:- జూలై నెలలో ప్రభుత్వమువారి భారీయగు నీన్న వ్యాపనములు ఉపాధ్యాయులు యితరధికారులు వెళ్ళుచుండి యున్నారని వాటిపదవి యందలిలామగలదని నీన్న రెండుపర్యామముల ప్రభుత్వ ప్రభుత్వముగాను జేసిననీన్న, తిరిగి వీరినే నియమించుట. సమంజసముగాదనినీన్న, తాలూకాబోర్డు యనధికారాధ్యక్షుడు యీసంగతుల వాలో చించి తగినవారిని యేర్పాటు చేయవలసినదనినీన్న ప్రకటింప జడినది. ఈ స్వకీయవిలేఖి స్వాధీనముచేత ప్రాసిన లేఖగా కనపించదు.

ఏలనగా అమలాపురం యూనియనుప్రభుత్వము ప్రభుత్వముగానున్న మ-రా-శ్రీ. వాగంటి వీరభద్రశాస్త్రి పంతులు గారు కొంతకాలము ప్రభుత్వముగాయుండి వారి కాలములో పురమును సాధ్యమైనంతవరకు బాగుపరచించి. వారు యీ ప్రభుత్వమువారిని విడిచి వారిరువారే. మ-రా-శ్రీ. పీడరు చల్లా పేరయ్యశాస్త్రి గారున్న సముజ్జ్వలము. డి. రాఘవేంద్ర రావుపంతులుగారున్న, పీడరు క వీరరాఘవులు సాయముగానున్న, పీడరు. క.రా విశ్వరాధశాస్త్రి గారున్న, జేసిగారి పురమునకు ఆగ్యగ్యమైన పనులు వెరవేర్చబడినట్లు కనుపడును. ఇకను ప్రభుత్వ ప్రభుత్వముగా నున్న, మ-రా-శ్రీ. రావభట్ల సీతావతిగారు నాయకు గారు పుర పారిశుధ్యమునుకొంది యెంత పాటుబడుచున్నారో విజిల్లప్రాయము రిమాన్సులుకొరకు దెలియగలదు. వెనుకటి ప్రభుత్వములకాలములో యీ ప్రభుత్వ పనులు జరుగ లేదు. నాయకు గారు ప్రజల కనుపయోగమైన మురికిగుంటలను పోషిసేసుదగ్గరమున్న అపూతమును టవున్ హాల్ దగ్గరగల గోతును, పూశించిరి ఎన్నడూగోడ్డు-మొగమొగని వీధులను సుండును గోడ్డుగావించిరి. కొత్తగా గోడ్డువేయించిరి. కాలుబెట్టుటకు వీలులేదు మంచినీళ్ళుచెక్కుట్లు పెట్టెను జేయించి బండ్లు నడచేట్టుజేయించిరి. కొత్తస్మశానములను ఏర్పాటుజేసి నూతుపనై రాలను నర్పించిరి.

పురమునకుల లోకలోభంకు గోడ్డు, మరమ్మతులూ నుండినచో వాటికొనాసి అట్టిగోడ్డుల లోకలోభంకువారిచే మరమ్మతులనుచేయించి ప్రతిపేద జంక్షన్లోను వృపునీరు నిలచి ప్రజల రాకపోకలకు యీబాధలులేకుండా అనేకవంతెనలు తూములు, కట్టించి ఇంజనీరుల పనియందును లోలో భూమి పనియందును. ఇంగ్లీషు వైద్యమునును ప్రవీణులు. నాభి ర్తచే పుపుచ్చుకొనుట సమాధి. 1. ఇంగ్లీషు, 2. హిందూ స్నాన, 3. ఆరకును, 4. తెనుగు భాషలయందు ప్రాణ్యులు, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు జిల్లా కానటరీఆఫీసరు, ఇన్స్పెక్టరు పుర పారిశుధ్యమునగుంచి. పరీక్షించి విజిల్లబుక్కులో పూర్వకంపే చాలా బాగాయున్నదని ప్రాయముండిరి. ప్రెసంగతులనుట్టి నాయకుగారి సామర్థ్యమునదెలిసి కొనవచ్చును. వీరికకు కొంతకాలము ప్రభుత్వముగానుండినచో పురవాస్తవ్యులందరూ మద్దత్తవంతులుగుటకు సందియములేదు. వ్యాయనములు ఉపాధ్యాయులు యితరధికారుల కీపదవి యందలియుండిన నుండినపుడు గాని చెండుపనులు చేయుట చేత గ్రామ పారిశుధ్యమునకు కొరత సమూహము. నాయకు గారు చెప్పిటరములు పూర్తిగాచేయులేదు. వీరి తరఫునులేవు. తమకాలమంతయు గ్రామపారిశుధ్యమునకు వినియోగపరచుచున్నరు గాన తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు వచ్చేటరమునకు సీతావతిగారు నాయకుగారిచే ప్రభుత్వమువారి కేర్పాటుజేయ ప్రార్థించు.

చెన్నపురి, ఆంధ్రము.

హైదరాబాదు ఆస్పిత్రుమహాశయము.

గిల్లహుల్లో ఆస్పిత్రుమహాశయము పని ముఖపదము.

ఈసంవత్సరమున ఇండియావిషయమై యొక్కముట చెప్పవలసి గున్నది (కరతాళములు) హైదరాబాదు ప్రభుత్వము, హైదరాబాదు మనకు నొసరించిన భరణిసాహాయ్యముల బాబితాయొక్కటి క్రిము. నైస్యములలో ప్రవరించినాను. (కరతాళములు) చాలి చదివినవారందరకు స్థిరమున సాహాయ్య మెల్లవోముల నుండియు వచ్చినదని తెలియగలదు. అపి మొదలు ఇంకనకు మన్నియో సహాయులకుములగు విరాళములు మొదలగువిరాళములనెల్లమున వచ్చియున్నది. వారిని నేన జేత యిచ్చును పేర్కొనవలసి. ఆగ్యములేదు. అమునకు ఒకటిరెండు ఉపాధ్యాయులయిత్రము మున్నటింపెదను. సామ్రాజ్యముండేకడ కవిని యొగని విరాళము మోమున మహా సాహాయ్యమును సంగతి వివరలక్షణికి దిమ. తరవాత మొదలసాహాయ్యము హైదరాబాదు నిజాం.

గారయిచ్చిన 400 సాహాయ్య విరాళములకు మొత్తము లేలియనిది కాదు. ఇక గాల్గియును మహారాజా వారి సాహాయ్యమును మొదల దిపాల్తు మొత్తము. ఇప్పటికిప్పుడు శ్రీ శ్రీ మహారాజావారు కను నవారబుద్ధితో నొసగిన యాగ్రహీకులగులవిషయమే మన చక్రవర్తిగారి యాహ్వానమును తెలియజేసిగారు ప్రభుత్వ బాగాయు లెటులుండ, ప్రజలు వెళువలెను. మూడు రాజధానులలోను మూడుసామ్రాజ్యసాహాయ్యధుల స్థాపించి నారు. బెంగాలు, బొంబయి, మద్రాసు రాజధానులన్నియు నవారములగు విరాళములనొసగి హైదరాబాదుకు కర్తవ్యం తోపకారమును గావించిరి. ఇక హైదరాబాదుకులసంగతి వేరె చెప్పవలయు. (కరతాళములు). కంగరంగమునకు మొత్తమువీధి ఫిరంగులతో సహా కాగ్యములను సరిపోవు పైకిబలము ఇండియా నుండి వచ్చినది. (కరతాళములు). దీనికిగోడు రాజ్యములు (కరతాళములు) ఇంక పెన్నియో యెచ్చులెచ్చునో పనికియున్న హైదరాబాదు సాహాయ్యములగు బలము లక్షణములుగానున్నది. దేశాంతరమున నిలులు పనిచేయుచున్న ఇండియాజేతపులములలో, బ్రిటిషులైనను, ఇండియానైనను ఎవరైనను, మొత్తమువీధి 20 గుర్రపుదండులు, 124 కాల్బలులును సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థము పని జేయుచున్నారు. వీరు ప్రాశస్త్యము, హైదరాబాదులోను గొనిన జయములే వీరి యాహ్వానకాళ్య, కాగ్యములకు, నిద్య నములు. (కరతాళములు) ఇట్లు అంతల సహాచెప్పినందునకు కారణము మొదటనే విశదీకరించినాను. ఏ యువశాస్త్రము కంటె, ఏవాక్యానుగ్రహము కంటె, ప్రత్యక్షముగా విషయముల ప్రసరవచిన యెడల, సామ్రాజ్యమంతయు చూడయా దర్శనముల చెంటిన నొక్కటియే యున్న దను భావము విడిత మగుచున్నది.

సలినస్పెక్టరుమీద కేసు.

కలకత్తా జూను 18-కరవిన జరేవరెలలో జే ఎన్ మియ్యనును పోలీసుసలినస్పెక్టరు కలకత్తాలోనియోధగహము అను వారి ఇంటికివెళ్లి తుపాకిమాదలయునని చెప్పెను. యోధగహము భూస్వామి, పెద్దవనిగి తోళ్ళవ్యాపారము చేయును. ఇంతలో రహిముతును ఇన్స్పెక్టరుకును దెప్పిలాట జరిగినది. సలినస్పెక్టరు తుపాకిని చూచెను. తరువాత రహిముతు నాకగు లిద్దరిని పంపింది తప్పించుటకు కోరెను. ఈకాకరులకు ఇదవరకుగతుపడినది. కాని రహిముతు బిచ్చు కొనలేదు. దానిమీద, ఇన్స్పెక్టరు ఇంటిని శోధించి, రహిముతు అదదాదా జేసి, కాకాకు లాగిగొని గోలు పొంపించెట. అందునకే సలినస్పెక్టరుమీద కేసుచేయబడినది. దీనిని సీకరేటరు డిప్యూటీమేజిస్ట్రేటు విచారించు చున్నారు. చాలమందినల సాక్ష్యము పుచ్చుకొనబడినది. కేసు దానిచా వేయ బడినది.

సైనికులకు డిక్కుశిరో వేస్తుము.

పరాసువారు సప్తము చేయుట లండను జూను 17-సైనికుల తుపాకు, ఫిరంగి గుండ్రముక్కులు, తుపాకిగుండ్లు పడవండ, కాపాడుటకై పరాసు వారు డిక్కుశిరో వేస్తుములకు సప్తముచేయు చున్నారు. ఇవి తేలికగనుకును

జగ్జునివారలకులు.

సంధివిషయమై చేయుచుండుట.

న్యాయాగ్ని శ్రీజూను 102:- సంధిచేయుట కని కుక్కగొనుగులకలె ఆమెకాలో ఎన్నియో సంఘములులు లు జేసినది. వీరిలకు చాలాఅసమానము కలుగుచున్నది. జగ్జుని వారు కోర్కెపద్ధతుల ప్రకారము ఆమెకావారి సంధినికును దుష్టము చేయుటయు పన్నిన కుట్రయొక ప్రత్యేక మొగమొలము లేకుండ వాగ్ధముచున్నది.

జగ్జునిలకు కిలిగిన విజయములు

అప్రాధాగ్యము.

లండను. జూను 102:- ప్రెక్కుపలికా సాగ్రాముక కాగ్యరర్థ ఇటుల ప్రాసెసి. అట్టి నూ జగ్జుని వేయ సం గా మునునకు దిగెనుటగా! కేసుమేయి గురుజేయ. ఏమిద లెహ్యసీగలో 5 వంతుల లో నొక వంతునాకను యుద్ధ మునకు గాలేదు. రమ్మిచారు తెనకకుబోయెదయో వారు జగ్జునిల నే నావృత్తిని చీల్చి లేక జేసి యాగని యు ప్రెక్కుపలికా వార్తలను మయు. కెక్కుచేయటనికి పని పనిలేదు. జగ్జునిలను నాశనముచేయుటయే మనసంకల్పము. దినమును 1000 గుండు వంతున జగ్జునిలను నాశనము చేయుచున్నంతకొల్లమును మనవనిజయును తర్వాత కలుగు నట్లు మును పనిచేయుచున్న వారు ఆరుచుము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ జూలై 18 వ తేది

శుక్రవారము

మనభవిష్యత్తు.

ఇటీవల ప్రాంతవ మిత్రుడు సర్ విల్లియం నెడ్డెరుబరనుగారు మహామిశ్రము చేయలేని పని గురించి దేశీయమహాసభలో సందేశమును బంపిరి. ఆ సందేశమును కడచిన మా 15 వ తేదీ సంచిలో చూపవలసివచ్చింది. భాషాశాస్త్రజ్ఞులను చేరియున్న చతుర చచ్చటిపదములయర్థమున కొంత వెన్నియోరెట్లుధికియు సర్దుము స్ఫురించుచుండినచో నారచన యత్నముని నిర్వహించి యున్నాడు ఇచ్చట ఆర్థము స్ఫురించుటయనినచతుర చతురభావములను వికసింపజేసియున్న చతురభువనంబులయని ప్రత్యేకముగా వ్యాఖ్యాన మొనర్చి వలసిన యవసరములేదు. నెడ్డెరుబరనుగారి లేఖను జాగ్రత్తగా చదివినయెడల మనకేంద్రమున నపారములు భావవికాసము కలుగకయుండ జూచు మొదట మనము గమనింపవలసినయెడల ఆంగ్ల భాషలో మనకేదమునెడ కలిగియుండు నోకివిధముగల శక్తి. ఆర్థమునకు ముఖ్యత కనుగొనుటకు సంతోషదూర మగుగ పనిలేదు ఇటీవల గిట్టుపాటులో జరిగిన మహాసభయొక్క కార్యక్రమమును జదివినచో చాలాను. మనకు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రి ఆస్పిష్టము మహాశయుడు పత్రికకలలుగల నన్నిటిని మనముకనోట ప్రకటించితిమి. మహాదారుడును స్థానిక స్వరాజ్యపతి పాతియు నగు నాతనివాక్యములపై వాఖ్యానమే యవసరములేదు. ఆతనికి తరువాత పూర్వార్థచారములు నాయకులలో నొక్కడగు బోనరలా గారు చేసిన యవస్థాసారము ప్రతిప్రాంతపుని హృదయమును నలరించునట్లుకు సందేశములేదు.

“మన సమాజములకు ప్రాంతపులచే మనకు చేయబడిన సామాను గురించి ముఖ్యమంత్రి గారు వివరించినారు. దీని విషయమునకొంత మన మెరిచుకొన్నాము. కాని మన సైనికులలో గూడ రజరంగమున కలిపి, పాత సరిపి, ప్రాణముల కల్పించిన ప్రాంతవరములను మనకేంద్ర పాపాత్ములు చేసివారిని మనము పూర్తిగా గ్రహించుటయందలేదు. మనము ప్రాంతవరములను జయించితిమను దలంపున గర్వపడవలసిలేదు. కేటించు ప్రాంతవరముల ప్రభువులును ప్రాంతవరములను చక్రవర్తియెడలను తమ సామ్రాజ్యము నెవలను జూపుచుండు పరిపూర్ణోత్సాహమున కైక్కుపడిన న్యాయముగానుండునది నా నమ్మకము. ఇంకను యధపుడేమి యదృశ్యము కాకయుండ వానిఫలముగ దానివలన నెచ్చించిన పరిపూర్ణమున సామ్రాజ్యపు ప్రతిరాష్ట్రముయొక్క భాగస్వామ్యము కలిగిరి తిరిగి ప్రాంతవరములపై బ్రతిపది సామ్రాజ్యము నా కేటవ్వకు నెరవేర్చుచు గౌరవమునందును నెడగల మహాసత్త్వమునభయతారము దాల్చునట్లును. ఇట్టిసభా నిర్వాహము జరగవచ్చునది నా నమ్మకము.”

ఈ మాటలకు వెల యిటుకు వీలున్నదా? ఇతర కాలమును బోనరుగారు నాయకుడుగా గల పక్షమువారు సామ్రాజ్యమంతటికిని ప్రాంతవరముల సభయనిన నిండియు దేశమునందుతో జేర్చుచుండిన వారుగారు. ఇప్పుడు చేర్చకలేవును. వారికి ప్రాంతవరముల యనిన విట్టిదను జ్ఞానము బాగుగా కుదురు వారంభించినది. ఈ విషయముక్రూరప్రభువుగారు చెప్పిన ఈ క్రింది మాటలవలన స్పష్టమగుచున్నది. ముందుగా భావ మార్పును గురించిన యాశయ విషయమున బోనరుగారు గర్వించుచు నా నమ్మకమునందున్నారు.

వారు చెప్పినట్టిది సభయేర్పడునగాక. అట్టిసభలో ఆధిపతీయులును ప్రాంతవరములను సమానముగా ప్రాతినిధ్యము పడవలసివచ్చును సంవత్సరముల గడచినట్లైతే నారాజకీయముల ప్రవృత్తియయి దూరముచేతను, మతముచేతను, కర్మములచేతను సామ్రాజ్యములోని వివిధభాషాస్థముల మైకమత్వమునకు కలుగుచుండు సంతరాచముల అదృశ్యములగును. అప్పటి యొక్క మహాభాగముల స్వతంత్ర ప్రవృత్తివిధ నాధారపడి నున్న సామ్రాజ్యపు పూర్వప్రవృత్తికి కారణము కాగలను.”

ఈ విధిగా లిఖించుటకు వారును కాజుకేటిపు కేతునాగను నను వివక్షత లేక మహాభూమిని గురించి యుగవ్యసించుట సునభాగ్యము. ప్రాంతవర భూమియనిన తమ ప్రాంతమునకును సవారుగూడ నేటిదియును తమతో సమానముగా జాతియని యంగీకరించుటకు తలంచుకొని సంతసింపవి ప్రాంతపు మండలము కాని వట్టిసంతాపముతో తిరిగింది నచో రాజము మగల నెప్పుటిస్థానమునకే నుండవలసివచ్చును. ఇదియే సర్ విల్లియము నెడ్డెరుబరనుగారు బోధించిన రెండవవిషయము. ఎ త కా ముగా నాతడును నాతడం బోలు మహామిత్రులను నుద్దేశించుచున్న ఆంగ్ల హృదయమునకు బాగుగా పట్టునట్లు మన మేలుకీసెను విమర్శించి తెలియజేయువాని తగినంతమ ది నాంగ్ల భూమి నుంపుటయో నాంగ్ల భూమిలో నియమించుటయో మనము చేసియుండలేదు ఆంగ్ల భూమిలోనే స్వకార్యమునకలు నిలిచిన బహు స్వల్పసంఖ్యలగు ప్రాంతవరులను తన ధర్మమునియిని నియమించుకొని అప్పుడప్పుడు బోవుచు వచ్చుచుండిన గోకేయును ఎప్పుడో తిరిగియున్న నాకు పోయినప్పుడు కొందరు న్యాయవాదులును ఆంగ్ల భూమిలో నేదో కొంతపని చేసివారు. కాని యది బహుస్వల్పము. గోకేలేవలె ధర్మ నిర్వహణార్థము చేయువారు ఇప్పటికాలమున వికృతికాలమున ననలేల యిదివరకుగూడ కొందరు నను నుండియుండిన చెప్పుకొన గల్గిన మాత్రమైన పని జరిగియుండును అయిన మన మహాసభ వారీయూలో చనయందు చక్కగా దిగినవారుగారు. ఇంకిమాపత్రికా నిర్వహణమును ఆంగ్ల రాష్ట్రములో కాంగ్రెసు స్నేహితుకమిటి కార్యక్రమమును జరిగిన వందుకేమో? ఇది యంతయు నేములకును జా లేదనుట సర్. విల్లియము నెడ్డెరుబరనుగారు హూయము మహాశయునిగురించి వ్రాసిన గ్రంథమున విశదపరచియున్నారు. దేశీయమహాసభ ఇంగ్లండులో చేయవలసినపనిని చేయలేదని వారు స్పష్టముగా విమర్శించినారు. ఇప్పటికైనను సతరుణమున నైనను మన దేశీయమహాసభ తగిన పరిశ్రమ చేయుట యవసరము యుద్ధమున మనసైనికు లెంత స్ఫుటముగా మన పరాక్రమమును ప్రకటించుచున్నారో అంతస్ఫుటముగా మన నాయకులు మన యవసరముల నిర్ణాదములో నన్నికక్షలవాకిని అన్ని ప్రాంతములవాకిని ప్రకటించుట కర్తవ్యము. నెడ్డెరుబరనుగారు రెత్తికొనిన మోయోవిషయము మరవరాదు. నము కోరుకోరిక లిట్టిది యని మన కైవసు నిర్ణయము కావలెను. ఆ విషయమును రా బోవు దేశీయమహాసభ నిర్ణయించవలసినదని నెడ్డెరుబరనుగారి యభిప్రాయము. ఇట్టి నిర్ణయమే నిజముగా మనము కోరుచుమేరి, కోరియే తీరవలెను లేకున్న వెనుక పడియుండవలెను, మనదేశములోని వివిధాభిప్రాయములను చేరి గూడ బహుకులనవలసిన యవసరమున్నది. అట్టి యవసరమును దీర్చుటకు మన నాయకులు దేశీయమహాసభకు సర్వాభిప్రాయముల వారిని నాకంపవలసియుండును. మొట్టమొదట కన్వెన్షన్లులు తదితరులు నొక్కటికావలెను. ఇది ఇప్పుడంత కష్టమయినపనిగాదు. కడచిన మహాసభలో నేతీరవలసిన సమస్య ప్రత్యేకము కమిటీకి నప్పగింపబడినది. ఆ కమిటీవారు తలంచుకొనిరేని సమయమును

గమనించి పనిచేసిరేని బొంబయిలో జరుగు దేశీయమహాసభ సాయుక్తసభయే పోగలదు. ఆ కమిటీవారు జాగ్రత్తనొంది వివేకముతో కన్వెన్షన్లను సముచ్చుచున్నాము. కన్వెన్షన్లు, త. త. గలనగు భేదముపోగా హిందుమహమ్మదీయ భేదముకటియున్నది దేశీయమహాసభలో ననేకులు మహమ్మదీయులు దినాది నాభివృద్ధిగ పాలుపుచ్చుకొనుచున్నారనుట : జమీయైనను ఇంకను నిండియు మహమ్మదీయ సంఘము ప్రత్యేకముగా జేరుచునే యున్నది. ఈసంఘము ఈమారు బొంబయిలో చేరవలెనని కొందరు చేరగూడనని కొందరు నభిప్రాయ పడుచున్నట్లు. వినుచున్నాము. బొంబయిలోనే ఈ విషయమున విభేదములు పొడకట్టి యున్నవి అయిన బా. బయిలో చేరటయే యుత్తమము అయిన కొన్ని విషయములలో నయి. నానచూవేత నాయకులను సీసమావేత నాయకులను నాలోచించుకొని, చేరి తీర్మానములు చేయవచ్చును, నొకేతీతి తీర్మానముల నైనను జేయవచ్చును. ఇతరుల ప్రాంతవరభూమికి సుచితరుణము రాబోదు. హిందవు లెంతటి దేశభక్తులో మహమ్మదీయులును సంతటిదేశభక్తులే. హిందువులకేలేటి స్వతంత్రతాదర్శములు గల ప్రామహమ్మదీయులకును సంతటి స్వతంత్రతాదర్శములున్నవి హిందువులను మహమ్మదీయులును నెల్లరును నొకేటిగా భారమాతపుత్రులు. వీరందరు గుకేజాతి. ఈతత్వమును మహమ్మదీయ నాయకు లెరుగనివారుగారు. సరసులగు హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు తప్పక ఈవర్ణాయము ఇండియా మహమ్మదీయ సంఘము బొంబయిలో సమావేశమగునట్లునర్పి ప్రాంతవర జాతీయోత్సాహమును నైకకంఠ్యముగ ప్రకటించుటకు దోడ్పడుచుగని విశ్వసించుచున్నాము. సర్ విల్లియము నెడ్డెరుబరనుగారు కార్యసిద్ధికొరకు మరియొక సలహాను గూడ నూచించినారు. ఇచ్చటి నాయకులు కొంతవరకు సభికారి. ఇప్పుడు గూడ సంకతించుకొని ముందుమాట్లముల నిర్ణయించవలసినదనుచున్నారు. ఇది ప్రత్యేకవిమర్శకు విషయమగును నేడు వివరింపజేయలేదు.

నేరములకు చేరుబడిన కొన్ని శిలలు గూడ వారియనాగరకస్థితిని దలంచి ప్రభుత్వమువారు నెలలెండు నేర్పరచి యిచ్చినారు. దక్షిణ కన్నడము జిల్లాలో మాపిల్లాలకును, మధురజిల్లాలో కల్లకలకును, గుంటూరుజిల్లాలో లంబాడిలకును కట్టి నెలలెండులు నిర్ణయమును పనిచేయుచున్నవి. మాపిల్లాల విషయమున పని చక్కగా జరుగుచుండుట లేదు. కల్లకల విషయమున తృప్తికరమగుపని కాకున్నను స్థానికమున కాన్నించుచున్నది. ఒక్కమః ప్రవృద్ధి కనుపరుచుచున్నాడు. 1914 వ సం॥ ప్రమునకు మేల్ వాగు, గరికపాడు హనుమాపురము, టడాలలో 160 కుటుంబములు స్థావర మేర్పరచుకొనియుండెను. ప్రజాసాఖ్య 328. 1913-14 అంతమునకు వీరు 1115.42 ఎకరములు సాగుచేసికొనుచుండిరి. 1914 అంతమునకు 1150.8 ఎకరములు సాగుచేసికొనిరి. వీరి మొత్తపు అప్పు 13,600 నుండి 12,230 కు తగ్గినది. వీరికిగల పశుధనమును హెచ్చేయినది. వీరికి నియ్యబడిన భూములను నప్పులకై యచ్చుటకుగాని అడమాన ముంచుకొనుటకుగాని వీలలేదని నిశ్చయింపబడి యున్నందున నవవసరం నప్పులు పెరుగుటకువీలులేదు. ఇతర విధములను విసమపాయము లేర్పడనైన నేర్పడినవి. ఏర్పడక నేర్పడనున్నవి. వీరు గుడిసెలు మున్నగునవి కొనుటకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడినారు కొమించుగా నన్ని కుటుంబములకును

విరోధ మహాసంగ్రహము

ఇంగ్లాండు.

మందుగుండు యంత్రశాలలు.

లండను, జూన్ 17:— వర్తకసంఘ మహాసభ ప్రతినిధులు సభ చేసి వ్యాపారవిషయములలో పని చేయు హాంబుర్గు మందుగురడు యంత్రశాలలలో పనిచేయుటకు సంపుటను చేతముగా తీర్పులులేకుండ చేయుటకును లాయరు బార్లిగారు సూచించినవిధానము ననుసరించెదమని వాగ్దానము చేసిరి.

మందుగుండును చేయుట.

అలహాబాదు జూన్ 17:—లండను విలేఖరి పయిసిరు ప్రతిక కిటుల తెలిపినారు. పోతామహతో గుండ్లపాతానీ బాగుగ నుండునని యొకరు సూచించగా గుండ్లపాతానీ లోటులేదనియు దీంతో చేస్తున్నారని ఇరవైవలను సిద్ధము చేయవలసియున్నదనియు వాగ్దానములు చేసిరి.

జిప్సీనుదాడిలో హత్యలైనవారు.

లండను జూన్ 18:—రాష్ట్రసంఘమువారిటుల ప్రకటించిరి. జిప్సీనుదాడిలను నిర్మూలన 16 గురు హతులైరి. వీరిలో నొక పోలీసుభటుడుగూడ గలడు. 40 మందికి గాయములు తగిలినవి.

మరియొకజిప్సీనుదాడివలన హత్యలైనవారు.

జూన్ 18 వ తేదీన ఈశాన్యభాగమున సమాద్ర తీరమున వజ్రయోధులు గల జిప్సీనులు బాంబులు వేయుటకులన ప్రజలలో రగులు పురుషులు 18గురు స్త్రీలును 6గురు పిల్లలును చనిపోయిరి. 40మందికి గాయములు తగిలినవి.

జర్మనులు మరియొక పొగయోధుని ముంచుట.

లండను జూన్ 18:—వెంబోవ్షిరు సమీపమున నొక జర్మనుజూంత్వాని 'సాంట్రునైరను' అను పొగయోధుని ముంచినది. కెప్టెనుకు వానికులలో 21 మంది యు మనిపోయిరి.

హిందూ దేశములో తెలివోరియను సైనికులు.

లండను జూన్ 18:—హిందూదేశమునకు పంపబడిన తెలివోరియను సైనికులకు దిగుతెను హెచ్చించబడుననియు వారు హిందూదేశములో దిగివలెదమనియు హెచ్చురేలు ఇచ్చబడుననియు పార్లమెంటు ప్రజల సభలో ఇష్టిండ్లకు ప్రభువుగారు నడిచిరి.

యధమువలన వచ్చిన లాభమునకు పన్ను

లండను జూన్ 18:—పార్లమెంటు ప్రజల సభలో మాంపేరుగారిటుల నడిచిరి. యధము వలన లాభములను గడించిన వారికి పన్ను విధించుటకు దొరతనమువారు త్వరలోనే విధానము సేర్పరచెనని, ప్రతిపక్షము స్వార్థములను సమర్పించుచుండగ 1914 వ సంవత్సరమునందు కన్న గూడ కొండ రీ 1915 వ సంవత్సరముననుభవముగ అభిము వార్జించు ముందుకు సంస్కృతికముగ లేదు.

సములేర్పడినవి. పశువుల కొట్టుములకు నేర్పాటు జరుగుచున్నవి ప్రభుత్వమువారు కుటుంబము నకుకడయెకరములనువలన లెక్కపేసి కొరవడు భూమిని త్వరలోనే యియ్యనున్నారు. లంబాడి బాలుగకై మేల్లేవాగులో నొకటియు గరికపాడులో నొకటియు ప్రారంభవిద్యాలయములు నెలకొల్పవలెనని యాలోచనలు జరుగుచున్నవి. ఈలాబాల ప్రవర్తనయు తృప్తికరముగానున్నది. న్యవాయమునగ బిలావ వీరికి బాగుగా కలదు. వీరు కమలను చేసికొని పోలేరు ఆధికారులను వీరి ఘనమైదును ప్రజలును విడివిడయమున క్రిగిమడచినారు. ఆ ప్రదేశమునందలి మరి ప్రాంతమున నెరుల కనాని నెలకొల్పటంబులకును నాందోళన కలిగియుండ సిద్ధుప్రలాబాడి నెలకొల్పటంబుల విషయమున గానకు సంతసించుచున్నాము.

గోధుముల ధర ఇంకను ముందనుగుట.

లండను, జూన్ 16:—గోధుముల ధర ఇంకను తగ్గుచున్నది. 28 పౌండును 50 లేక 52 పిల్లింకులు ధర చెప్పుచున్నారు.

పనివాండ్ర శాసనము.

లండను, జూన్ 17:—లాయరు బార్లిగారు సూచించిన పనివాండ్ర శాసనము ప్రకారము పనివాండ్రయొద్దను యంత్రశాలాధికారులయొద్దనుగూడ దొరతనమువారి కధికమున నధికారముకలదు. పనివాండ్ర కెక్కడవియున్నచో నక్కడికి పంపుటకుగూడ పీఠికారముకలదు. అట్లగునైనచోటికి వారిని వ్యాపార మహాసభాసంఘమువారు పంపుచున్నారు.

అర్హులనివోదినవారిపేరులు వ్రాయబడిన

గంధములు

లండను జూన్ 18:—బ్రిటిషు దీవులలో నన్నవారిలో పనిచేయుటకు తగినవారని తోచినవారందరి పేరులు గంధములలో వ్రాసికొని వారిని పేరుపేరు గంధములుగా సేర్పరచివారిచేత యధ సమర్థములగు పనులకు చేయించుటకు దొరతనమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

న్యూసౌతు వేల్పులో మందుగుండును చేయుట

లండను జూన్ 18:—న్యూసౌతు వేల్పుదేశమున మందుగుండుసామానులను చేయుటకు కావలసిన ఏర్పాటులను పూర్తిచేయుట దొరతనమువారిచే సేర్పరచబడిన సంఘములొని ప్రత్యేకప్రతినిధులగు ప్రభుత్వోద్యోగులును ప్రజల కక్షమువారును గూడ త్వరితముగ వా ఏర్పాటులను ముగించుచున్నారనియు త్వరలో పనులు ప్రారంభింపబడుననియు న్యూసౌతువేల్పు ప్రధానమంత్రి హాల్బర్ట్సుగారు నడిచిరి.

జనరలు సర్ జాను బూసు హెచ్చులు.

లాహోరు జూన్ 17:—జనరలు సర్ జాను బూసు మొమ్మెల్లకారికిరెప్పుడు (మొమ్మెల్లకారి నెలకొనకు వాడుకకర్మ వియ్యబడినట్లు గజెట్టులో ప్రకటించబడినది - సి. ఎం. గజెట్టు ప్రకటనార్త.

ప్రాన్సు

పరాన్సువారి క్రకటనము.

లండను జూన్ 17:—పారిశుశీలు, మృతుల సేవించి గారు ప్రకటించిన విషయముల ననుసరించుచు నధికారులుటల ప్రకటించిరి. అగ్రాను మట్టును మే మాక్రమియకొంటిమి. మట్టుముగ సాచెజులో లాచెటుకు ప్రకటనలొచ్చింతు లోను చాలవఁది వైవిధ్యముల ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి ఉత్తరభాగమున కెట్లలో ముందుకువెళ్లి బ్రాస్కాపును 340 మంది వైవిధ్యముల విస్తారముగ భారసామగ్రిలను తుసాకులను రీటుల బాగుల ముంగుగుండును పట్టుకొంటిమి. రెయిన్సులో ఫాదిరిగడియిన మరల శత్రువులు గుండ్లను బరచరి

సర్ జాను ప్రాచిగారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 18:—పిల్లముల్లు గాంటులతెలివీరి వెల్పుబద్ధుకు తూర్పున మెలువెట్టున నిన్ను మేము జ్యోతుల మొదటిపంక్తి కందకములను పట్టుకొంటిమి గాని రాత్రిపూట జర్మనులకి సేవో ముప్పులనుతొకగా మేము వానిని నిలుపుకొనక బోతిమి. మేముకుత్తరమునన్న శత్రువుల స్థానములను సేతుదమున మేము తలపడి మొదటి పంక్తికందకములను పూర్తిగాను చెడగ పట్టికొన్నట్లని వట్టుకొంటిమి. మొదటి పంక్తి 1000 అడుగుల వడలు. మధ్యాహ్నమునకురీ మేము 157 గురిని ఖుదీలకు గా పట్టుకొని వెనుకకు పంపితిమి. జర్మనులు ముప్పులను తలపకగా వారి నోడించి వారికి చాల నష్టమును కలిగించితిమి.

రంగరంగమునం దొక చిత్రము.

లాహోరు జూన్ 17:—ప్రాన్సు ఉత్తరభాగమునందలి నెలకొనకును విలేఖుడిట్లు తెలియ జేయుచున్నాడు:—రంగరంగమునందు బాకావానికి చెబుతెలియ. రంగరంగే ఒక చెట్టుకూడవందెన. వెంటనే అతడువానికి చేరబడి ఉన్నాయి వాయించుచుండెను. ఇతడు చనిపోయినట్లు చెప్పుచున్నాడు. సి. ఎం. గజెట్టువార్త.

ఇటలీ.

ఇజోస్టో రక్షకస్థానములు.

లండను జూన్ 16:—రోము విమానసంచారములన ఇజోస్టోరక్షకస్థానముల పటిక తెలియకవియు. కొన్ని ప్రదేశములలో కందకములును వైస్యపాత్రులును స్వయంతోను కంకరతోను కట్టబడినవి. లాహోరుకేసులను తీరకంచెయ్యగూడ ననున్నది. అవినీతినిగూడవలలో ఫిరంగులవలన లభ్యపడినవి.

పేర్లును గుండ్లు

శత్రువులు పేర్లునుగుండ్లునువయోగించుచున్నారని ఇటలీవారిగా కొందిరికి తగిలిన గాయములవలన తెలియుచున్నది.

ఇటలీవైవిధ్య ఆశ్చర్యము కర్షణ విస్తారముగ తగిలి నున్నది. నిటీల కొన్ని శాసనాలు గానుండినవికొట్టెను తగిలినది. వైస్యముయొక్క ఆశ్చర్యనితీ బాగుగానున్నది.

అస్ట్రీయావారి స్థితి.

లండను జూన్ 18:—అస్ట్రీయాదేశము ప్రస్తుతము మేము ఇటలీవారిని తీరముగా నోడింపబాలము. కొంతకాలముగలతెన అనిఅస్ట్రీయా కేసీవాని డాక్టర్ గారు నడిచిరి

అస్ట్రీయావారి యుక్తి.

అలహాబాదు జూన్ 17:—లండనువిలేఖరి పయిసిరు ప్రతిక కిటుల తెలిపెను. అస్ట్రీయావారు వెలకకు పోవుచు ప్రాంతటి హుస్సుకు వెలకవదలిరి. బాకొక్క కొక్కగుగాను గుంపులు గుంపులుగాను ఒంటరిపాటుల చిక్కినవారిని చంపుచున్నారు. ఇటులనే నవో ఇటలీ వారు తామాక్రమించిన ప్రాంతములవారిచే కత్తెలకు శిక్షించును తలంపుతోనే అస్ట్రీయావారి ముక్తినిపర్చిరి. ఆదేశములలో ద్రోహముచేసిన వారినిమాత్రమే శిక్షింపవలసినదని జనాలుకడోర్కా గా గాజ్జాపించిరి

శత్రువులు ప్రేలు గండ్లనువయోగించుట.

గాయములు తగిలినవారిని గుండ్ల ముక్కలకు పరిక్షింపగా శత్రువులు ప్రేలును గుండ్లనువయోగించుచున్నారని గుప్తమైనదని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

గెరీషి యూదుడి సేరలు బ్రిటిష్ వచ్చుట.

తెలిపి యూసాండి వెంకులను ఫిరంగులకు గాలిపోలియండి నీర తప్పనెటులను తీసికొని అనేక రైలుబండ్లు బ్రిటిష్ వచ్చుచున్నదని అవ్వెత్తుడను విలేఖరి వెంటటూ న్యూసు ప్రకటన వ్రాసెను.

ఇటలీరంగమునకు వచ్చిన పాపాగారు పోగోరుట.

అలహాబాదు జూన్ 18:—ఇటలీవారు యధమున దిగిరి తెలితగానే వచ్చిన పాపాగారు తప్పనెటుగా యిటలీరంగమున పోరదనని తెలిపి.

ఇటలీవారి ప్రకటనము

లండను జూన్ 17:—రోము, బ్రెటికో ఇజోస్టో మున్నగున్న రంగములలో మారు విజయముగలగుచున్నది మేము పట్టుకొనిన ప్రదేశములలో నేలను చేర్చుచున్నాము. మాకొండ ప్రాంతము కొండల నెగ్రాకి రాత్రివేళ మాటి నీకోకెట్ల అస్ట్రీయావారి స్థానములను అనట 300 మంది వైవిధ్యము పట్టుకొనిరి ఇటలీ వైవిధ్యకాదులు ప్రకటించిరి.

వైస్యోధ్యులనుగుట.

లాహోరు జూన్ 17:—రెయిన్ మొముల పనికి రోము విలేఖరు ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—ఇటలీ విమానము బాంబులను వేయుటవలన, వాత్రెనామొరలు బ్రిటిష్వరకును, రైలువేపని చేయుటలేదు. ఉత్తరమున నీనె, వైస్యముత్రము పంచేయుచున్నది. సేజు, దీని ఉపయోగించుకొనుచున్నది. (సి. ఎం. గజెట్టువార్త)

అమెరికా

అమెరికావారు యధసన్నధులగుట

లాహోరు జూన్ 18:—నీ వ్యయ సేవకు ప్రతిక కిటుల తెలిపినవి. లండను జూన్ 18:—యధము తటస్థించినవారు అమెరికావారు యధసామగ్రి నొకవరకు సిద్ధముచేయగలగో యాచుకొనుచున్నాడు. ఇదిగోకు పరికరములను చేయని యొకరొహాకా గా సంఘమువారు యధమారంభమైనచో జ్యోతుల ముక్కుగూడగలములకు ప్రేరేపనకేమోయని బాగుగా ప్రాప్తబట్టియున్నాడు.

మొదలు

గవ్వ వారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 17:—వెల్సా గ్రామ 7 లీసియాలో ముఖ్యముగా సాగుచేసిన గ్రామములలో యొక్కతరీ తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. శ్రీశ్రీవులు అంతయును మారతవైద్యములను రప్పించుచున్నారని, కాని నీవైద్యుల పరిశోధన యొద్ద మన మాకే అనుకూలముగా నున్నది. చాలామంది వైద్యులను 4 ఫిరంగులను రిమవర్సింగులను మేముచేసి పట్టుకొంటిమి ఇతర ప్రకటనలలో మాకు మండికాభము కలిగినది. కాల్చిముగ్గునూడ మాకే అనుకూలముగ నున్నది. మా గ్రామము దగ్గరనున్న స్కూలులను తిరిగి ఈమెతో, పాదుచు చున్నాడు. నీమెమెన్సుభాగమున జర్మనులు ముమ్మల నెదిరింపబోయి రెండునోజులతో చాలామంది వైద్యులను నష్ట పోయిరి. బిసోనిట్టులో జర్మనులు యొక్కతరీ గ్రామము నారంభించిరిగాని రాత్రి 2 గంటలకునికి కోటమీద నున్న మా ఫిరంగులు జర్మనులను ఫిరంగులు కాల్చుచుండ చేయగలిగెను. ఇంకను 2 గంటలు జుమనాల్కురద్ద జర్మనులు మిక్కిలితీవ్రముగ ఫిరంగులనుకాల్చి లక్షలకొలదిగుండకు బహు స్వల్పకాలములో వదలిరి. ఇంత అట్టహాసముచేసి వాంకొక జూనియర్ మాల్సిగోయి కందకమునమాత్రమే ప్రవేశింపగలిగిరి. ప్రజలకు తుల్యమున మా కందకముల నన్నిటిని మేము మరల పట్టుకొంటిమి.

జర్మనీ

వైద్యుల ప్రకటనము.

లండను జూన్ 18:—ఆమ్స్టర్డము. వైద్యులలోని ధికారులు ల ప్రకటించిరి. ప్రాన్సు లోను రష్యా లోను గొప్పయోధములు జరిగినవి. ఇవైదువులై రమనను లావెస్సోలోను నూడ వాల్గనోలపారముగా తలపడినది. ఇవైదువుల వాల్గనోలను విజయము కలిగినది గాని యొక్కతరీ మరల జరుగుచున్నది. లావెస్సోలో 4 ఆంగ్ల సేనాభాగములును వైద్యులమును ప్రవృత్తిగాయు అనుకూలము నేలను దలపడినది. టుంట్స్పియన్ నదలయద్దగూడ చాలు జరుగుచున్నది. ఫెకెలులాదు కరువుల మధ్యగా పరానవారు వాద్యములతో రా ప్రయత్నించిరి. మెట్టు జరలుకు వాద్యముల యొక్కతరీ జరుగుచున్నది. కాల్చిముగ్గు యొక్కతరీ రెండునోజులతో చాలామంది ముందుకు పోగలిగిమిగాని నీవైద్యులను మావారో బురదనేలకును మధ్యభాగమున రష్యావారికిని విజయము కలిగినది.

నాంగ్రామిక విమర్శకుల అంచనా

లండను జూన్ 18:—వెల్సా గ్రామ. మాన్సంగమున 45 జర్మను సేనలు లావెస్సోద్ద 25 ఆస్ట్రీయుల సేనలు 15 జర్మను సేనలు కాల్చికు మాన్సాలో 7 జర్మను సేనలు కలసి విమర్శించుచు నీరి.

టర్కీ

దాదానల్లయ్యురము.

లండను జూన్ 17:—వాల్సోనుభుమివాటుల ప్రకటించిరి. నిన్నరాత్రి దాదానల్లయ్యుర కత్తువైద్యులు కొంతమంది యొక్కతరీ వైద్యులతోగలవల నడుచుచు వైద్యుల కందకములపై తీవ్రముగ నుద్దబరచిరి. శ్రీశ్రీవులలో కొంతమంది కందకములను చేరవత్తువారే చంపండిగాని వారిలో చాలామంది మాను ఆవైద్యులతోగలవల కందకముల చేరకమునుచే నంపబడిరి. 12 వైద్యుల మేము పట్టుకొనిరి కందకములను గూడతరువులతోగలి. వారు మొదట లావెస్సోలో నీరిరి. కాన మేముకందకములను విడిచి 80 గజములదూరమునకువెళ్లితిమి. గానవైద్యులారగ నీ ముగ్గురంగులను పండి ఆ కందకములమీద గుడ్డను బిడి. తరువాత వైద్యులవైద్యులు నన్నిలతో తలపడి కందకములను మరల వాక్రమించుకొనిరి. కందకములలో 200 మందిగుమ్మలను వచ్చిపడియుండిరి. మా సేనలో ధికముగ వచ్చు కలుగలేదు.

యంగ్లేయా

మేదమాట్లకల ప్రెస్సును కట్టెము

సియరు జ్యూరియరు పక్షులలో పావైసవారు లండను జూన్ 17:—మేదమాట్లకల ప్రెస్సును పక్షులు 2 వ భాగములో చెప్పి భవిష్యద్యులములలోని వాల్చి వాడుకముగాను అప్రెస్సు సియరు పక్షులలో

వైద్యులను కళాశాలలో నకల్పనగాను అప్రెస్సుజూనియరు పక్షులలో కొలదాలో రాయలు కళాశాలలోని జయరత్నముగాను జయమొందిరి.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రకటనము

చెన్నపురి గవర్నరు మెలిటరీ కార్యదర్శి రణరంగమునకు వెళ్ళుట.

ఉదకమండలము జూన్ 17:—శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారికి సంగ్రామ కార్యదర్శిగానున్న మేజరు ఆలస్సును గారు యొద్దరంగమున రిం ఫూర్గామలమున పనిచేయుటకు వెళ్లిరి. మేసానుము కెప్టెను వనిగారు కార్యదర్శిగా నుండురు.

బొంబాయి.

రాజప్రతినిధి ర్యాకాలము.

బొంబాయి జూన్ 17:—హాల్డిజ్ ప్రభువును మార్చివరకును రాజప్రతినిధిగ ఉంచినందున బొంబాయి రాజధాని సంఘమువారు ఆభివందియను రాజప్రతినిధి ఆరంగిక కార్యదర్శిగారి కీక్రింజావైతు పంపించిరి:—హాల్డిజ్ ప్రభువుభాగ్య, కుమారుడుచనిపోయిన, మరణించక ఇట్టివిక్రమములలో, సాకభూతిలోను, స్వాస్థ్యహీనంబగు భక్తితోను, రాజనీతిజ్ఞతలోను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు, హిందూదేశమునకును మహాభారము చేయుచున్నాడు. ఆస్పిత్తుకుంట్రి రాజప్రతినిధిగారిని కొనియాడిరి. ఈ విషయములో ఆస్పిత్తుకుంట్రితో మే మేకీభించుచున్నాము. హాల్డిజ్ ప్రభువుగారిదివరకే హిందూదేశముల మన్ననలను, గౌరవమునకును పాత్రులయిరి. ఇదివరకు శ్రీవారు ఎట్టి స్వార్థత్యాగ భావముతో, ఎట్టి కార్యకీర్తితో ఎట్టికాల్పైక కల్పయుమో హిందూదేశముయొక్క వైతికార్థిక సుపదకు దృఢతరముగను, కార్యతమను అభివృద్ధి కొందించుటకు ప్రయత్నించి యున్నారో ఇకమందుకుచే ఎట్టి భావముతో పనిచేసి ప్రజల మన్ననకు మరింత పాత్రులగుచునీ మేము నమ్ముచున్నాము.

సంచి వర్తమాను ప్రతిక హాల్డిజ్ ప్రభువును అభివందించుచు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది- రిస్సు ప్రభువు తరువాతి వీరు పుజలందు చాల సాకభూతిని కలిగి యున్నాడు. కొద్దికాలమే వీరి కేవలం తిరిగి ఇయ్యబడినది. మరొకతలమునకు రాజప్రతినిధిగ ఉండవల్య నందున మేము గమనమున్నాము. యొక్కతరీ జరుగుచున్నప్పుడు హాల్డిజ్ ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ సుందరలనీక యవధకమున్నప్పుడు, యుద్ధాంతరము మరింత యవధకముడునీ మేము చెప్పుకము. పుజలకు వీరుచందెంతయో విశ్వాసము. హిందూదేశపు హాస్యల విషయమై బ్రిటిషు ప్రజలకు నివేదించుటకు హాల్డిజ్ ప్రభువును సామర్థ్యము ము యువకి లేదని ప్రజల విశ్వాసము.

రిజిస్ట్రేషన్ తరమును దొంగిలించుట.

పాన్సీ గుమాస్తాను పెనన్నకు కమిట్ చేయుట.

బొంబాయి జూన్ 17:—ఒక రిజిస్ట్రే ఊత్తరమును బొంబాయిలోని గ్రాంటు కోడ్డు పోస్టాఫీసులో గుమాస్తాగా నున్న పాన్సీ యొక్క అపహరించె దీనిలో 4 వేలకు ఒక చెక్కు పెట్టబడినది. ఈచెక్కును కలకత్తాలోని మాదనుగారు బొంబాయిలోని తంత్రాగారి పంపించిరి. ముద్దాయిని రెండ్రు (వెనెడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు) గారు పెనన్నకు కమిట్టుచేసిరి. ఏదైనది ఇప్పించుమరి కల్లగా, అపహారము బ్యాంకులో మార్చుటకు చెక్కును ముద్దాయి తన కిచ్చిట్లు ఒక విచార్తి చెప్పెనుకాని మిగ ఇంకావాస్తవములు సరిగలేందున చెక్కు త్రిప్పి చేయబడినది.

పూనాలో వర్తములు.

పూనా జూన్ 17:—పూనాలో ఆలస్యముగ లోక రిండిది ఉరుములలోను మెరఫలలోను, నిన్న సాయంకాలము వర్తము ఆరంభమైనది. నిరుకు జూన్ 12 వ తేదీని కురిసినది. నిన్న కొద్దిగా ముత్రమే పడినది. వేడి ఇదివరకే చాలాకొక్కి.

బొంబాయిలో వేడిమి.

బొంబాయి జూన్ 17:—బొంబాయిలో వర్తము పడు నూచింకలలేవు. వేడిమి వారులునున్నది. అధికాష్టమి 94 డిగ్రీలు, అగష్టమి 84 డిగ్రీలు కలవు

మెయిలు స్టేషను.

బొంబాయి జూన్ 17:—బొంబాయి మెయిలు స్టేషను కేటి మధ్యాహ్నము వచ్చినది. మోధపురము నుండి రాజుగారిండులో వచ్చిరి. వీరు రణరంగమునుండి వచ్చుచున్నారని మోధపురము ప్రజలును హిందూదేశపు ప్రజలునును వీరికి ఆహ్వానబంధుడగర్ స్వాగత మిచ్చిరి.

కలకత్తా

బుదిపోటువో గలను వట్టుకొనుట.

కలకత్తా జూన్ 17:—ఆస్మత్ సరముడగర్ ఒకవం తెవద్దవైదికలు కాపుకొయు ముందు, వీరిమీద కొందగుకొంగలిపోవడినది. ఈజట్టులో నలుగురిని కలకత్తాలోనివారు పట్టుకొనిరి. ఇద్దరుమాత్రమే పరారయినారు దోచుకొనిన తపాకులు, తోటలు కూడ వోలెనవి.

బారిసాలుబుదిపోటుకేసు

కమిషనరువిచారించుచుండుట.

బారిసాలు జూన్ 17:—బారిసాలు బుదిపోటును విచారించుటకు కమిషనరును కమిషనరులు ఇకనెక్కును బంగళాలో సమావేశమై డిప్యూటీకేసును పొంగింబించిరి. ఇందులో శ్రీ జనరాలు, ముమ్మగురును ముద్దాయిలు ఇద్దరు ముద్దాయిలమీద కేసు తీసివేయబడినది. కాని 110 పెక్కు ప్రకారము వీరు తిరుగ పట్టుకొనబడిరి. ఫిర్యాది బుదిపోటును వివరించెను. ఒక స్త్రీని దొంగలు హత్యచేసిరి. రెండువందల రూపాయలు కొన్ని నగలు దోచుకొనిపోయిరి.

లాహోరు

దయాబుసింగు కళాశాల.

ఉధానోపాధ్యాయుడు పరిచాలించుకొనట.

లాహోరు, జూన్ 17:—లాహోరులోని దయాబుసింగు కళాశాలలో ఉధానోపాధ్యాయులగు వాస్వానిగారు పరిచాలించుకొనిరి ట్రిబ్యూనల్ ప్రకటననడి. కళాశాలాభివృద్ధి కల్పనసరములగు వనేకవిషయములగుర్తి వాస్వానిగారు చెప్పినవిషయము లడ్డచేయబడుటయు దీనికికారణము

పంజాబును మోకోర్టు.

లాహోరు జూన్ 17:—పంజాబులో ప్రస్తుతము వీఫ్ కోర్టు ఉన్నది. దీనికి బదులు మోకోర్టును పెట్టవలసిన దని ఇండియా దొరతనమువారు హిందూదేశపు కార్యదర్శికి వ్రాయగా, నిరాకరింపబడినది ఈ సందర్భమున పంజాబీ ప్రతిక ఇట్లువ్రాయుచున్నది:—ఈ విషయమై వాగుగా పనిచేయుటకు సర్దార్ దల్లుతునింగు గారిని మేము కోరుతున్నాము. ప్రాభువు తీర్మానములను చాల ఆకాంక్షాను కలుగుచున్నది

లక్నో

లెఫ్టి నెంటుగవర్నరుగారికి మాయము

రణరంగము నందు చెప్పుల తరులుట.

లక్నో జూన్ 17:—ప్రాన్సు రణరంగముందు పని చేయుచున్న సర్ జేమ్సు మెస్టనుగారి కుమారునకు ఆదివారము నాడు చెప్పులతగిలెట్లు నానిటాలుకు వర్తమానము వచ్చినది

బీహారు

బీహారుబరిస్టాలో సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములు.

సిల్హా జూన్ 17:—బీహారు బరిస్టా పరగణాలో ముగి కలెక్టరు మేజిస్ట్రేటుహోదాకు నేర్పరుతులను వీరిలోనొక హోదాకు ప్రావీణునినిని నిర్ద్యునువారిని నియమించుట కవకాశముండుటను ఇండియామంత్రిగా రంగీకరించిరి. 2 తక్కువగ్రేడు డిప్యూటీ కలెక్టరు 6000 రిగ్గించబడును. ఈమారు గ్రేడ్లలోని 1) పాట్నాకిటీ మేజిస్ట్రేటు అడిషను డిప్రెక్టు మేజిస్ట్రేటు (2) ఆంగ్లాం డిప్రెక్టు అడిషను (3) మాదెన సిల్హా మెంటాఫీసు నియమించబడుదురు

బాగా

బాగాలో ఇనుపదారకి గండిపడుట.

రంగూం జూన్ 17:—సా గాంగూ ఆలాస్ట్రైలువేమిద 452.414 మెట్రిక్కువర్గ జయమును మోసినదురు రుదలకుల కట్టతెగినది. టవలను ప్రయాణికులకులగుడ మార్కులనీచెప్పినది.

గతిసంవత్సరము ౧౯౧౬ మొదటిశ్రేణి కృష్ణజిల్లాకేణులపల్లెటూరు
కా. వద్దూరు గ్రామమునందు సీతారామవిలాస పుస్తకభాండా
గారమును కొందరుబాబులు స్థాపించిరి. తరువాత దానినిపుడు
'రీడింగ్ రూమ్' అని పిలుచుటకు కమిటీవారు బద్ధుకొనిరి.
పల్లెటూరునందు ఎటులనుమూలమో అటులే నీలైసెట్టుకాటు
పడుచున్నది. అని కృత్తిరి, గూడా వెంటటరత్నంగారు వ్రా
యుచున్నారు.

జే.యోగదత్తును నిండు జాలింప
కుండుటకు నివాదు

మేము జేసిన యువకాము లన్నియు విధిక్యము లను
యట గుర్తిండు. ఆ రాజధి క్షమాచకము లని మావిమర్శకులు
మనకు సోపానము కట్టెను. అయినను, జే.యోగదత్తును
మృత్యువును విడదగింపగలడు? సామాన్యమంతయు సంగర సాగర
మున ముగిసి యున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారిని నీ విమర్శన
నా : మర్మముతోడను విడిగించుకొనడము కదా! అట్టివో,
మానసి కాదులయ్యారు, అది మిత్ర చేతుకొడుకు అని మతి కా
యితియు నేల వడుగుడుకు చేరువలయును? అని మా విమర్శ
కు లడుగుచున్నాము. దీనిని నాలు విషయములు. ఇట్టివిష
యములలో ప్రభుత్వము ప్రజలను నమోదపరచుకొనుటతోటి
చేతులను విడుదల చేయుట ప్రభుత్వము వారికి నలభడే కలగజేయవలె
ప్రజలు నడచుకొనుట యంతటి విధియై యున్నదో, ప్రభుత్వ
ముల నిధి కుండునంతటి విధియైన నలభడే కలగజేయవలె
యై యున్నది. ఒకరి వారి కిచ్చుచు వారి జేయచు,
మరొక వారిని చేయ మరచుచు, ప్రజల కోరికల సరకు
నిండుకొనియిచ్చుచు, చె.దవ నాకు కనులముగిరిని యుండు
కొనుటకు లెక్కపడునా? విషయముయందు కాను అయినను
అనగనముగా భుజి వెట్టుటకు మాడదు కొనినామోటి యి, అన
గనపు భుజియై నను సమయవివేచనచే గొంత కాలముపన
మోక్షమన వారి నాపుతేయచు నందు సమయముననే,
పాతకమునకు సమర్థి చేసినామోటి యి, తూచుచుండు వి. నీ
ఎవలకు నడుగని వానముగా : విధికార్యముల సోపన ప్రభు
త్వము తీర్చిదిద్దినచో వారి విషయము. ప్రభుత్వము
యను, అదిగానూ అనగనపుభుజియను, తెలుపుట దోషమెటు
లగును. సామాన్యమంతయు నేటిభాషకు వసించి సామాన్య
జలమంతయు నడచుకొనింది, సామాన్యము నడచుచు సమ
యముననే, ప్రజలయందు నమ్మకము లేనట్లుగావారికి నాయు
ధ భారమును నిండుకొని వారిని నైతిక బలముల లోనికి
వేర్చుచు దీని కోరిక ఆ న్యోగముగా, ప్రజలకును
ప్రభుత్వముకు, కొంతనై నిండుకొని సందేహములు కలవా
యను కొను నట్లు జేయుట దగునా? ఆపుడు
ప్రభుత్వము విధిపరచు భేదదృష్టి మందిది కాదని సలహా
చెప్పుటయు నోసగుననే నిశ్చయముగా నుపకార కారణము
లును ప్రభుత్వమునకు ప్రభాసాభ్యుదయమునకు సరసములగు
నట్టి భుజిలన్నిటికో యిపుడు సొమ్ము చాలదు అని జవా
బుచెప్పచు, ప్రభుత్వము ప్రతిరాజధానిలో కొండలవలె
వుట మానవంతుల సరసమయ్యేనే అట్టిది ఆవ్యాధియను; చుంచి
కాలములలో నేమనెను. అందులో నిపుడు బాటగానే వదలి
జేయవలయును అని ప్రజలు నూచించినంతటి మాత్రమున, ప్రజ
లకు సంగతిపరచుకొనించెయ్యుట జెలియవలెదు. సమ
యమును ఇంతకే ఏమేమో మోలిదురుని తలంపదగునో?
కొమ్మలలో నొక యసామాన్యమును జేర్చి యు, నతికఠినము
నట్టియు కానుము నొక దాని బొందు పోచి, అటు పిమ్మట
వారిని అయిటలో జెట్టు వపుడు ప్రజలకు నేమియు జెప్పక,
అట్టి యయిటకు సరసర మెట్టివో వ్యాధిమెట్టివో యేమి
పెలియకీయక వారిని నగనగనగనములో మంచి వదిలి
వచ్చుచు వారికి గలగు గవ్వమును గూర్చి వారు వయ్య
కుట దోషముననే? ఎంతకాలమునందీయో నిర్వివాదాంశ
మున నెప్పటికీ చున్నట్టియు, ఎంతకాలము క్రితమో ప్రభు
త్వమువారి వాస్తవము జేసికట్టియు, అందుచేత నింతకు కాల
కాలము క్రితమే అయిటలోకి వెచ్చుకొన వలయునట్టి
వాస్తవము, నొకచిన్న సంస్కరణమును, జట్టిచిరునక, నలను
పదము అని ప్రోత్సహించుచు, వైగా మాక్షిణము ప్రభుత్వము
లగునాడు ప్రభాసాభి నెపములనెల్ల మోపినను, ప్రభుత్వము
వారు అట్టి సంస్కరణ విషయము ప్రభాసాభియను
భాగము నెప్పుడు మోగించి యెసంగలయుని ఘంటాపథముగా
జేసికట్టుకొని వారిని కాలపుకోరికలను నెల్లదీజేయవలె
టుకు బుద్ధివాలిని వారకుడుగుకాదో? నెప్పుడదలమునను
ప్రభాసాభియను ప్రజల మానవత్వము బూనిన నెన్నటికైన
సమర్థమునో? సమర్థుడైనగాని యెసంగయచువారు, మాన
వత్వమును జట్టుచును సలహాను నెల్లది త్యగముచును?

ఇంతయును, మాకుండు కష్టములలో నగను పాత్రము
నే నా జేయగని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రతికాధిపులు స్వల్ప
విషయములైన నొప్పి యూరవండ్రినో? దేశములో, కెల్ల నుత్త
ముడగు ప్రధానమంత్రిగారు, వారిచీకట్లకు నాగతక, యెటు
లై నకు యుద్ధము జయపదముగా నయినదే మాటయను, అందు

కొంత ప్రతికూలవారిని గూడ నరిపాలనా భారమును వహించుటకు గోరినాడుకదా? హిందూదేశములో నెచ్చటనున్నను,
నెప్పుడైనను నేమాదిగ నైతిక : జ్ఞురంతములో సుగమై
జేసి యుంటివో? మాబుద్ధికాలగురు రాజధినిధిగాను వివాద
కారణములగు నంతటికెల్ల ప్రస్తుతము ఆలోచింప జాలమని
యొక్కమాట యనగానే, తుక్కినపేరులవలె, మేము చర్చా
కొంతములగు సమాచారముల నన్నియు మానగొని యూర
కుండలేనే? మాకుమాత్రము ప్రభుత్వమువారిని ప్రస్తుతము
నందొప్పుములో విమర్శించుట సంగోషము? ఎప్పుటికిగారు.
వారకుమాటలకు వారుచేయు పనులకు నూరకుండిన వారిని
నూరకుండ నీయవు. అందులకు మాన తప్పకుట మాటచెల్లె.
("లేదను" ప్రతికా సంపాదకుడు గ్రాసిన వ్యాసముయొ
క్క మాపుకాగాకము)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఎ. ఎల్. కరీము.

రెండవక్లాసు.

ఇ. సుబ్రహ్మణ్యం
ఎన్ పంచాంగేశ్వరు.

మూడవక్లాసు

టి. వి. రామకృష్ణయ్యం.
కె. సుబ్రహ్మణ్యయ్యం.

ఎన్ బలగాయూరి

బి. ఎన్. ఎక్కి

మొదటిక్లాసు

టి. ఎ. అంతర్జ్యోగ
ఆర్. గణేశయ్యం.

రెండవక్లాసు.

2	7	10	13	15	28	29	32	36	46	54	55	59	62	64	66	70	74
78	79	81	88	91	92	105	108	114	118	129	130	131	134	139	143	155	156
165	170	184	190	191	194	201	233	250	256	269	275	291	298	305	308	333	339
347	355	359	371	376	388	396	434	446	522	539.							

మూడవక్లాసు.

1	4	5	8	9	14	18	20	22	23	31	34	35	37	40	42	47	48	49	51	53
57	58	63	65	68	69	71	72	73	76	77	84	85	86	87	89	90	93	95	96	98
99	102	103	106	107	109	110	111	113	115	116	123	124	132	137	138	144	145	146	147	148
150	152	153	154	157	160	161	162	163	164	167	168	169	172	174	176	177	178	179	180	181
182	183	185	186	187	188	189	195	196	197	198	199	203	204	205	206	207	209	211	212	214
217	218	220	221	222	228	232	235	236	240	242	243	245	249	251	252	261	262	265	266	270
271	274	276	278	280	285	287	289	290	293	294	296	300	301	306	309	315	321	322	323	324
325	329	331	332	336	337	341	343	344	345	351	352	354	356	361	364	365	367	373	374	377
379	380	385	387	390	391	393	394	395	399	401	404	405	409	413	414	425	428	429	433	437
438	444	449	451	455	457	460	468	478	480	484	494	495	496	500	501	502	503	504	506	508
509	518	525	526	427	530	531	532.													

ఎఫ్. ఎల్. పరీక్ష.

మొదటిక్లాసు.

ఆర్. జగన్నాథం.

పి. ఎన్. నారాయణం.

టి. ఎన్. వెంకట్రామం.

రెండవక్లాసు.

4	5	7	27	32	35	51	70	72	80	84	92	101	103	125	134	138										
139	149	158	160	171	178	188	199	209	256	353	358	460	478.													

మూడవక్లాసు

1	2	8	10	11	14	15	16	17	24	25	26	28	30	31	38	39	40	40		
45	46	47	49	50	55	57	59	60	61	62	66	67	68	69	71	73	75	73		
82	86	88	89	93	98	100	107	114	116	119	120	121	122	126	127	128	130			
132	133	135	136	137	142	143	144	146	148	150	151	153	156	159	166	170	175			
176	177	184	185	190	191	192	193	196	197	198	203	208	210	214	215	217	218			
235	242	255	265	280	294	296	301	302	305	309	311	318	320	325	328	337	338			
344	348	355	356	357	360	364	365	369	371	375	380	388	394	398	402	407	408			
416	432	436	438	439	444	446	450	452	453	454	455	488	490	500	502	514	525			
527	528	531	534	535	540	543	546	547	549.											

పెనవట్టు లుక — దేవాలయముల తేకపోవు
అయినను, లంకా శివారాతి సందర్భమున మంచినీరు
తేకనావుటయందు చిరకాలమునుండి యాలోచన జరిగెడిది
గ్రామముల కొందగు వంశ దేవీ : ప్లాటయమును కట్టించిరి.
అదిరకాములోనే క్రియంతి ను దురిగి నీ సుత్రిగాజుగారు
శివాలయమును కట్టి, యుయకు తరు నేర్పాటుల జేసి.
గంగా భాగీని సమానగాలైర శివముల గంగయ్యగారు
నుగురు శివం గూనామును భుజిచేసి నూతనికట్టించి మా
యిబ్బంది దీర్చిరి. ఇట్టి పరమభక్తాశ్రేయశీల గంగా గ్రామా
స్థుత్తియును గారణభూతులు. శ్రీ సత్యలింగేశ్వరస్వామి
వీరికి వీరభక్త్యర్థంబునకు యాయు గారోగ్యైశ్వర్యముల
వచ్చుగాక.

UNITED PROVINCES.

THE U. P. DEPARTMENT OF INDUSTRIES.

Satisfactory Progress.
The Problem of Adulterants.

ALLAHABAD, June 18.
Reports of the Board of Industries, the meeting of which has been just held, showed that very satisfactory progress had been made. Specific recommendations with regard to oil pressing industry were under the consideration of Government. A scheme of self help affecting the perfume industry was occupying attention. Glass makers had been placed in touch with suppliers of chemicals. Proposals for formation of Co-operative Credit Societies among bangle makers were being examined. Practical help had been given in several directions to dyers. The leather trade had been furnished additional tanning materials and a comprehensive scheme for a central emporium for indigenous small wares and art productions had been formulated. The Director of Industries had invited special attention to the extensive use of adulterants in the oil trade. Over 2 million of gallons of white oil were imported from Germany in the year ended 31st March 1914 admittedly intended for use as adulterants and mainly as a constituent of ghee and coconut oil; while imports of bloomless oil from America were also enormous for use throughout the country as an adulterant for all coloured oils. The board while recognising the evil could suggest no effective remedy. The Director of Industries informed the board that invitation to gentlemen interested in local industries to act as honorary trade correspondents had met with warm response and it was hoped with their aid to collect and disseminate information likely to prove useful to minor industries of the Province. The report of the Harley trade committee was specially examined by Sir James Meeson in April with the Members of the Committee, the Director of Industries, and Secretary to Government. Industry department when definite lines for work were fixed.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]
Result of New Oaks.

LONDON, June 17.
Result of New Oaks at Newmarket. (1) Snow Marten (2) Bright (3) Silver Tag. Even ran, won by four lengths a head. Betting at start, 20 to 1 against Snow Marten, 7 to 1 against Bright, 11 to 4 against Silver Tag.

Steel Helmets for the French.
Protection from Bullets and Splinters.

LONDON, June 17.
The French Authorities are supplying their troops with light steel helmets, recalling ancient head-pieces, to protect the men from fragments of shells and stray bullets.

GERMAN INTRIGUE IN AMERICA.
Formation of So-called Peace Societies.
To Advocate German Terms.

NEW YORK, June 17.
The remarkable mushroom growth of so-called Peace Societies throughout the country is rousing suspicions. The Press bluntly speaks of a new German intrigue to commit the American Government to an effort to secure peace on German terms.

UNIMPORTANCE OF GERMAN SUCCESSES
Russia's Enormous Resources.
The Allies' Main Objective.

LONDON, June 17.
The "Times" Military Correspondent, reviewing the situation resulting from the Austro-German thrust in Galicia, points out that not one-fifth of Russia's available forces have yet taken the field. "We must not allow ourselves to be impressed by Russian retreats, or failures to break the enemy's lines elsewhere. We are out to kill Germans, and so long as the German casualties continue at the rate of 40,000 a day, we are doing work rendering inevitable ultimate victory."

UN-CORRECTED.
Two Steamer Torpedoed

LONDON, June 17.
Clark's steamer Trafford bound for Sydney has been torpedoed and sunk in the Irish sea. The steamer burnell has also been torpedoed but she managed to make to the harbour.

The Germans Stewing Mines in the White Sea.

LONDON, June 17.
German are stowing mines in the mouth of White Sea with the object of hindering the Russian receiving manition. Scandinavian shipping has been warned by the neutral country.

The Steamer Dawlish Refloated.

LONDON, June 17.
PORT SAID.—The Steamer Dawlish has been floated and towed into roads. She is discharging.

THE FIRE ON THE STEAMER GREESLANG EXTINGUISHED.

LONDON, June 17.
BARCELONA.—Fire on the steamer Queensland has been extinguished.

Greatwest of the Indian Prisoners Germany.

LONDON, June 17.
In reply to Sir John Rees Mr. Chamberlain said that the question of obtaining improvements in the treatment of Indian Prisoners in Germany was now being considered in consultation with the prisoners of the war held committee.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR. GREAT BRITAIN.

The Labour Bill.

LONDON, June 17.

Mr. Lloyd George's Labour Bill in connection with the munition gives extensive compulsory powers over the employers and workmen. The latter can be moved wherever their services are required. Trade Unions will arrange transfers where possible.

Trade Unions.

Pledge to Support Mr. Lloyd George.

LONDON, June 17.

A conference of Trade Union representatives pledged themselves to support Mr. Lloyd George's scheme for transferring men from commercial work to munition factories, and also decided to do everything to prevent disputes throughout the country.

National Register.

LONDON, June 17.

It is understood that the Government is considering the compilation of a national register of men in the United Kingdom with a view to organising all classes for war work.

Territorials in India.

Increase in Ration Allowance.

LONDON, June 16.

In the House of Lords Lord Islington announced an increase in the daily ration allowance of Territorials in India which would take effect from the date of their landing.

Taxing War Profits.

Announcement by Mr. Montagu.

LONDON, June 16.

In the House of Commons Mr. Montagu indicated that the Government would find soon the means of taxing war profits. It was something repugnant that there should be individuals and firms making more than in 1914, without special taxation, when everybody was asked to make sacrifices.

Another Steamer Sank.

Off Pembrokeshire.

LONDON, June 16.

The steamer "Strathnairn" has been sunk by a submarine off Pembrokeshire. The captain and 21 of the crew were drowned.

The British Front.

F. M. Sir John French's Bulletin.

LONDON, June 16.

A bulletin from Field Marshal French says:—We captured yesterday evening the German front line trenches eastward of Festubert on a front of a mile, but failed to hold them at night against a strong counter-attack.

We attacked early to-day the enemy's positions northward of Hooge and occupied the whole first line for a thousand yards and also a part of the second line. We had passed 157 prisoners to the rear by noon. A German counter-attack was repulsed with heavy loss.

THE ZEPPELIN RAIDS.

The Casualties.

LONDON, June 16.

The Press Bureau announces that the casualties in the Zeppelin raid last night were sixteen killed, including a policeman, and forty injured.

Result of Another Raid.

A Zeppelin raid on another part of the northeast coast on June 6th resulted in the killing of five men, civilians, thirteen women and six children, and the wounding of forty persons.

Results of Mathematical Tripos.

LONDON, June 17.

CAMBRIDGE.—Mathematical Tripos part 2 includes Rao Hanuman of the Madras University. Senior Optimes include Sakhalakar of the Poona Fergusson College and Junior Optimes include Jayaratnam of the Royal College Colombo.

PRICE OF WHEAT.

Still Falling.

LONDON, June 16.

The price of wheat is still falling. It has been quoted at about fifty to fifty-two shillings a quarter.

MANUFACTURE OF SHELLS.

A Question in Parliament.

ALLAHABAD, June 17.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—Mr. Tennant, replying to a question suggesting cast-iron shells, said that shell bodies were not lacking. The production of other components governs the output.

A Piper's Heroism.

LAHORE, June 17.

London June 16th.—The "Central News" correspondent in Northern France recounts Darga incident at Festubert. A piper of the Black Watch who had been wounded propped himself up against a tree and continued playing. He is believed to have been killed. ("C. & M. Gazette" Cable.)

TELEGRAMS.

Sir. B. Hamilton.

LAHORE, June 17.

London, June 16th: General Sir Bruce Hamilton has been gazetted Commander of the Ripon Training centre. ("C. & M. Gazette" Cable.)

FRANCE.

A Paris Bulletin.

LONDON, June 17.

PARIS.—A communique confirms the despatch from Field Marshal French and adds:—

We gained ground around Arras, notably next to Lorette at Souchez and in the Labyrinth, capturing prisoners and several mitrailleuses. We progressed on upper Fecht, capturing Braunkopf and 340 prisoners, a vast quantity of stores and rifles and half a million rounds of ammunition.

Rheims has again been bombarded, particularly the cathedral.

RUSSIA.

Russian Communique.

LONDON, June 17.

PETROGRAD.—The battle in Galicia especially on the S. is increasing in fierceness. A communique says that the enemy is continually putting fresh forces into the fight but along the Dniester battle continues to our advantage. We have captured more prisoners four guns and six machine guns. On the other fronts the Russians have secured notable successes. The fighting in Baltics favouring the Russians and the Russian cavalry is pursuing and saving the Germans. The enemy on the middle Niemen in two days sustained heavy losses in fruitless attempts to assume the offensive. The Germans opened another bombardment at Ossowitz but by two in the morning our fortress guns had got the upper hand.

Further southward the Germans opened intense bombardment against the village of Jibnorajitz throwing tens of thousands of shells in a brief time. Attempted assaults were able to occupy only a completely destroyed trench of one regiment. We re-captured all our trenches northward of Przannyz.

ITALY.

The Isonzo Defences.

Their Quality.

LONDON, June 16.

ROME.—Reconnaissances have discovered the quality of the Isonzo defences. Trenches at some points, including several lines, have been constructed of masonry and concrete and strengthened with metal plates and entanglements. Batteries have been frequently found in observation caves.

Enemy's use of Explosive Bullets.

Some of the Italian wounded bear evidence of explosive bullets having been used against them.

Health of Italian Troops.

Heavy rains have modified the heat of the past few days. The health and morale of the troops are excellent.

Italian Communique.

LONDON, June 17.

ROME.—A communique reports successful operations on the whole front including Trentino and Isonzo where the Italians have consolidated their gains. Mountaineers scaled rocks at Montenero at night and rushed the Austrian positions at dawn capturing three hundred prisoners.

A VOLUNTEER FOR ITALIAN FRONT.

ALLAHABAD, June 17.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—Reuter's Zurich correspondent states that immediately Italy intervened Syed Pasha volunteered for active service at the Italian front as Lieutenant.

GERMANY.

GERMAN OPERATING FORCES.

Military Critics' Estimate.

LONDON, June 16.

PETROGRAD.—Military critics estimate the German forces operating on the eastern front at forty-five army corps as well as twenty-six Austrian and fifteen German corps engaged in operations against Lemberg and seven in the operation in the Baltic provinces.

A Berlin Communique.

LONDON, June 16.

AMSTERDAM. A Berlin communique reports important battles both in France and in Russia. The British attacked with a strong force northward of Ypres and also at La Basse. The communique admits a reverse at Ypres and says that the battle is continuing. The British attack near La Basse was made by four divisions against the Westphalians reinforced by the Prussian Guard. Fighting is also proceeding between the Oise and the Aisne. The statement says that the French attempted to break through in Vosges in the valleys of Fecht and Lauch. Fighting continues northwest of Metzeral.

The communique claims that in the battle in Galicia some progress has been made westward of Lemberg, but admits Russian successes between the Dniester and the marches of Zorawno.

AUSTRIA.

AUSTRIA'S POSITION.

Austrian General's Statement.

LONDON, June 16.

AMSTERDAM.—The Austrian General Dankl says that at present no great blows are possible against Italy. We must have patience.

An Austrian Ruse.

Occupation of Franco-Tireurs.

ALLAHABAD, June 17.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The Austrians are retiring in Friuli and have left behind

TELEGRAMS.

Franco-Tireurs who, singly or in small bands, snipe individuals and cut off stragglers. One object is believed to be to lead the Italians to adopt stern measures against the population of occupied districts. General Cadorna insists on only the actual culprits being punished.

Enemy using Explosive Bullets.

An Italian communique states that an examination of the wounded and the finding of fragments prove that the enemy are using explosive bullets.

Forces from Galicia Arriving at Trieste.

The "Central News" correspondent at Amsterdam says long trains with guns and soldiers from Galicia and reserve Lieutenants from Gallinoli arrived at Trieste. Greek vessels have been discovered conveying petrol to Turkey for German submarines. All are now being stopped and examined. One carrying torpedoes in addition to petrol was sunk.

AUSTRALIA

Preparation of Shells and Explosives in New South Wales.

LONDON, June 17.

SYDNEY.—Mr. Holman, New South Wales Premier, announces that the committee of the State and private experts and men is rapidly completing arrangements for the manufacture of shells and explosives.

UNITED STATES.

America's Preparations for War.

LAHORE, June 17.

The "C. & M. Gazette" cables:—London 16th June. In view of possibilities America is taking stock of her capacity to turn out munitions. A steel corporation which hitherto has not been engaged thereon has all its works strictly guarded; lest the Germans blow them up on the outbreak of war.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 17.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated the 16th June:—

Russians Driven North of Przemyśl.

In a very determined effort to reach Lemberg the Austro-Germans have driven back the Russians north-east of Przemyśl and according to a German communique the Russians are unable to occupy positions they have prepared northwest of Jawarow, 23 miles from Lemberg. Sienawa on the Lower San and Mosciska due east of Przemyśl have been captured by the enemy and owing to the sharpness of the enemy's pursuit the Russian troops south of the railway Przemyśl to Lemberg, have been forced to retreat.

Russian withdrawal in Galicia.

In South-east Galicia the Austro-Germans are pressing towards the Dniester and in North Poland and Baltic Provinces the Germans are vigorously attacking Russian positions. A Russian communique admits that withdrawal was necessary in Galicia owing to the enemy having received numerous reinforcements.

The French Front.

From the French front nothing important is reported except an air raid by 23 aeroplanes upon Karlsruhe. They dropped 130 projectiles upon the castle, arms factory and railway station. All airmen except two returned safely.

Dominating Points Occupied.

The Italians report that along the Tyrol-Trentino frontier they are gradually proceeding with the occupation of the dominating points. In Cavina the Austrians have made intense and repeated attempts to break across the Italian line. Reconnaissances in the neighbourhood of Monfalcone show that the Austrian trenches some times for several lines were constructed of masonry or cement strengthened with metal plating and protected by wire entanglements and mines.

The Premier's Speech.

Mr. Asquith in the House of Commons referring to the formation of the present Government said that it did not imply change of national policy which remained, what it was in August last to pursue the war at any cost to victory's issue, but he had come to think that such a broadening of the basis of Government was needed as would take away even the semblance of one-sided or party character which would demonstrate the possibility of doubt not only to our people at home and our fellow subjects across the seas but to the whole world, allies, enemies and neutrals, that after nearly a year of war the British people were more resolute than ever to obliterate all distinctions and unite every personal and political as well as every moral and material force to the prosecution of their causes.

Examination for Cadets

To the Indian Army.

SIMLA, June 17.

In a note on the Cadet College at Quetta about the subject in a recent issue it was stated that the entrance examinations for candidates for commission in the Indian army are held in London half yearly in June and November. Later information goes to show that these normal dates are liable to alteration owing to the exigencies of the moment. The last examination was held in February and the next is now announced for September.

TELEGRAMS.

A Generous Offer of a Rajah.

SIMLA, June 17.

The following press communique has been issued:—
The Raja of Poonch has very generously offered Rs 20,000 for the purchase and equipment of a motor ambulance for use with the Indian Expeditionary Force. The offer has been gratefully accepted by His Excellency the Viceroy.

The Monsoon.

SIMLA, June 17.

The monsoon on the West coast extended northwards and has given some heavy rain in South Konkan. Rainfall has decreased in northeast India and extreme north but increased in United Provinces. In the peninsula it has been restricted chiefly to the coast districts. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Chota Nagpur, west United Provinces and Malabar, and local in Upper Burma, Orissa, east of United Provinces, east and north Punjab, Kashmir, West Rajputana, Central India, Konkan and north Madras coast. A few falls also have occurred in Assam, Bengal, Bihar, east of Central Provinces, Bombay Deccan south Hyderabad, Mysore and southeast Madras. The principal amounts are:—Kyanpkyu two inches, Moumein and Rangoon one and half, Tavoy Diamond Island, Toungoo, Lahit, Cuttack and Gaya one, Cawnpore and Jhansi three-quarters, Dehra Dun three, Mussoorie two, Ambala, three quarters, Neemuch half, Marmagao seven, Karwar 11, Hyderabad Deccan three-quarters, Mercara, Mangalore and Calicut one and half, Cochin one.

Conditions at the head of the Bay point to the development of a storm. If this develops it will cause a temporary decrease in the rainfall in northern India.

FORECAST:—Further extension northwards of rainfall on the west coast of the Peninsula and decrease in the United Provinces.

Plague Mortality.

SIMLA, June 17.

Mortality from plague in India during the week ending 12th June was 2482 seizures and 2183 deaths. There were 215 deaths in Bombay, 15 in Bihar and Orissa, 38 in United Provinces, 1813 in the Punjab, and 41 in Burma. No death was reported from Madras, Bengal and Central Provinces.

CALCUTTA.

The Floods Subsiding.

Rise in the Price of Rice.

CALCUTTA, June 18.

Floods caused in Cachar, Sylhet and Caro hills in Assam on account of heavy rainfall in Surma Valley and parts of Brahmaputra are subsiding gradually. They caused damage to the rice and jute crops. The price of common rice has generally risen. Ploughing of land in some parts commenced. Prospects of jute and rice are poor.

Wrongful Confinement

A Sub-Inspector Charged.

CALCUTTA, June 16.

Mr. A. N. Pal Chowdhury, Deputy Magistrate of Serampur, is engaged in hearing a case in which J. N. Mitter, Sub-Inspector of Police, is charged with wrongful confinement and torture. It was alleged that in January last the accused went to the house of J. N. Rahim. A respectable landowner and hide merchant of Calcutta and wanted to see his gun. Before this Rahim had a quarrel with the accused. After seeing the gun the accused asked Rahim to dismiss two of his servants who are ex-convicts. Rahim refused to comply with his wishes. On that it was alleged the accused searched the house, handcuffed Rahim, took him to thana and tortured him. Several witnesses were examined. The case was adjourned.

Calcutta War Gifts Fund.

Opened by the "Statesman."

CALCUTTA, June 18.

The "Statesman" has this morning opened a fund to be known as the Calcutta War Gift Fund. It is hoped to raise at least two lakhs which will be devoted to the purchase of a fleet of ambulance cars and two or more aeroplanes or seaplanes which will be the gift of the citizens of Calcutta. The writer of the letter suggesting the opening of the fund has promised one thousand at once and a similar amount when fund reaches one lakh.

A Serious Dacoity.

5,000 Rs. Worth of Property Looted.

CALCUTTA, June 18.

A serious dacoity is reported from Tipperah district. Some two dozen masked Bengalis of Bhadrakal class armed with revolvers and other weapons broke into the house of a Bengali jute merchant. A small party of villagers collected but remained inactive when menaced by dacoits. The gang ransacked the house, forced open the iron safe and left with five thousand rupees and in silver, gold and Government currency notes. No arrests have yet been made.

BURMA.

The Falsification of Accounts Case.

Prosecution Counsel's Address.

RANGOON, June 17.

In the falsification of accounts case J. and F. Graham and Co vs. H. C. Elsey late Departmental Manager of the complainant firm the prosecution closed their evidence this afternoon after over 45 hearings. W. Crum of Grahams, Calcutta, arrived here yesterday and was further cross-examined to-day by the counsel for the defence. Witness got no explanation from the accused when he questioned him as to certain entries in the weekly rice statements. In re-examination by the prosecution counsel witness said that Elsey never suggested to him the figures in the weekly statements

TELEGRAMS.

were inserted by Harold Smith (deceased) or anybody else. Mr. McDonnell for the prosecution addressed the Court on the whole evidence. He commented in the first instance on four statements made by his own witness Dorasawmy, typist of Grahams. The first was to his partner Clifton in Chambers, the second and third in Court in March and April last and the fourth last week when he was cross-examined a third time. Witness on the last occasion stated that sterling figures in weekly statements were filled by Smith. On previous occasions he stated they were entered by the accused. Counsel suggested that the witness had been got at by the defence. Beyond the accused's statement to the Court there was no other defence. None of the charges had been answered. Counsel's address will be continued to-morrow.

BARON VON TURCO.

Sent to Ahmednagar.

RANGOON, June 17.

Baron Von Turco who is said to be the brother-in-law of the late German Imperial Chancellor and is on parole leaves for Calcutta to-day enroute Ahmednagar. He is said to be owner of large rubber estates in Mergui.

BOMBAY.

The Extension of Viceroy's Term.
Bombay Presidency Association's Gratitude.

BOMBAY, June 17.

The Bombay Presidency Association has telegraphed to the Viceroy's Private Secretary their heart-felt gratification at the extension of the Viceroy's term of office. The message states:—The Association fully shares the Prime Minister's just appreciation of the splendid services which His Lordship unstintingly rendered during a most exceptional and eventful period, laying aside great domestic sorrow, to the people of India and to the Empire with such consummate statesmanship, unselfish devotion and deep and abiding sympathy. The Association is fully confident that the same spirit of self-sacrifice and devotion and the same singleness of purpose to promote the greater moral and material welfare of the country on a surer basis and broader foundation will signalise the extended term of office, earning for His Lordship the lasting gratitude of the people, whose great esteem and affection he has already so richly won.

The "Sanj Vartman."

In the course of an appreciative article on the extension of Lord Hardinge's term of office says that, after Lord Ripon, he has proved himself the most sympathetic Viceroy. The paper deeply regrets that the extension is for a short period, and says if the presence of Lord Hardinge is necessary in India during the war it will be more so even after the war, for the people have complete confidence in him, and they believe that no one is better fitted than Lord Hardinge to urge India's claims on the attention of the people of England.

Charge of Theft By Postal Servant
Parsi Clerk Committed.

BOMBAY, June 17.

The second Presidency Magistrate has committed to the Sessions a Parsi youth, named Lowji Pestonji Motiwala, on a charge of committing theft as a postal servant. The accused was employed in Grant Road Post Office as a clerk. The Postal Superintendent received information that a registered letter containing a cheque for Rs. 4,000, drawn by Mr. Madon of Calcutta addressed to Mr. Tantra of Bombay, was missing, and the case was reported to the Police. A Hindu student deposed that he went to the accused for getting some employment when the accused gave him the cheque for cashing at the Allahabad Bank, but the cheque was refused, as the endorsement was not correct. On further investigation the accused was arrested and tried.

The Maharajah of Jodhpur.

Return from the Front.

BOMBAY, June 17.

The P. and O. Company Mail Steamer "Malwa" with the English mails arrived at noon to-day. Among the passengers were His Highness the Maharaja of Jodhpur returning from the front, who was given a hearty reception at Apollo Bunder by a large number of Indian gentlemen including His Highness' subjects.

No Signs of Rain.

BOMBAY, June 17.

There is no indication of rain in Bombay yet and the heat is oppressive. Yesterday's maximum temperature was 94 and minimum 84.

The Bombay Share Market.

BOMBAY, June 17.

The Bombay share market ruled firm to-day specially in mill shares. Central were quoted at 187 3/4, Davids 560, Fazulbhoy's 418 1/2 annas. Standards 990 and Swadeshi 1480, Finlays 273 1/2, Kohinoor 665. Tata Iron and Steel Company's ordinary shares closed at 105 3/8, Prefs at 160 and deferred at 203. Government paper 3 1/2 per cent 93 1/4 to 93 3/4.

The Monsoon Breaks in Poona.

POONA, June 17.

The monsoon which is unusually late this year burst in Poona this evening with thunder and lightning. Last year the monsoon burst here on the 12th June and so it is five days beyond even that date. There was only a short shower but the atmosphere has already cooled several degrees.

SAILING OF MAIL STEAMERS.

BOMBAY, June 17.

A Bombay Government Press Note states:—In view of the fact that with effect from the 4th July mail steamers will leave Bombay on Sundays passengers desiring to cross France are informed that the French Consulate in

TELEGRAMS.

Bombay will not ordinarily pass its Visa to passports on Sundays. In case of urgent necessity if previous notice is given the Office will be kept open on Sundays. In such cases fee for the Visa will be an overtime fee of Rs. 6-10-8 per passport in addition to the ordinary fee of Rs. 6-10-8. Passengers are therefore advised to have their passports Visa by 4 P. M. on Saturdays at the latest.

Bank of Bengal Rate.

BOMBAY, June 17.

Bank of Bengal rate of interest remains unchanged at 6 0 0.

BEHAR.

Bihar And Orissa Civil Service.
An Addition to the Cadre.

SIMLA, June 17.

The Secretary of State has sanctioned the addition of three appointments of Magistrate and Collector to the cadre of the Indian Civil Service in Bihar and Orissa and the inclusion of one of these in the list of appointments in that Province which are open to members of the Provincial Civil Service. This addition to the cadre is made on account of the posts of (a) the City Magistrate and Additional District Magistrate of Patna, (b) the Deputy Commissioner Angul, and (c) a third settlement Officer. Two posts of Deputy Collector in the lowest grade will simultaneously be reduced.

PUNJAB.

The Punjab High Court Question.
A Cruel Disappointment.

LAHORE, June 17.

The "Punjabee" makes an appeal to Sardar Daljit Singh, Member of the India Council, to exert himself on the High Court question for Punjab, a question on which all sections have been absolutely unanimous and as to which Lord Crewe's decision has, it says, been a cruel disappointment.

The Dyal Singh College.

Principal Vaswani Resigns.

LAHORE, June 17.

The "Tribune" reports the resignation of Principal Vaswani of the post of Principal, Dyal Singh College, Lahore. The resignation is due to the failure of Mr. Vaswani to make his voice heard in many matters affecting the highest interest of the institution.

Dacoits Captured.

Ammunition Recovered.

KAPURTHALA, June 17.

Four dacoits belonging to the gang that surprised the Military Guard at a railway bridge near Amritsar have been captured by the Kapurthala police. Two dacoits only are now absconding. All rifles and 176 rounds of ammunition taken away by the dacoits have also been recovered by State officials.

A Railway Wrecked.

LAHORE, June 17.

London June 16.—The Daily Mail's Rome correspondent says:—The Railway from Nabresina to Trieste is not working an Italian Airship having bombed it. Only the northern Sesart line is open and the army monopolises it. ("C. & M. Gazette" Cable.)

A Communication from the Punjab.
Government to the Punjab Hindu Sabha.

LAHORE, June 16.

The President of the Punjab Hindu Sabha has received the following communication from Mr. Kettlewell, Additional Secretary to the Punjab Government:—In continuation of my letter No 216 dated the 27th May 1915 acknowledging receipt of the representation made by your Sabha on the subject of the recent disturbances in the southwest Punjab I am directed to say that the Lieutenant-Governor has recently had the advantage of discussing the representations made with the deputation of leading Hindu gentlemen who waited on him on behalf of the Sabha. The result of the discussion which took place has already been issued in the form of a communique and has appeared in the press of the Province. The Sabha will no doubt have observed that the Punjab Government has already taken and will continue to take executive action for the restoration and maintenance of peace and good order in the tracts affected by the recent disturbances and that many of their suggestions in this behalf have either been anticipated or now will be given effect to. His Honour has much appreciated the temperate and reasonable spirit in which the Sabha and its representatives at discussion have approached this very difficult question and he trusts it has been made clear to them that while the suddenness of the outbreak and its rapid spread took the Local Authorities by surprise and have facilitated the escape of many of the criminals from judicial punishment the Government is doing all that which is possible to supplement the action of the Courts by the executive measures to make those responsible for dacoities realise the authority of law and to restore confidence to the victims of the recent outrages.

With regard to the case pending before the Courts the Lieut-Governor does not think that it is expedient at this stage to interfere in the manner suggested in your representation. Should fresh and reliable evidence be forthcoming in any serious case in which the accused have been discharged or a "nolle prosequi" entered further investigation will be made and steps taken to bring the real offenders to justice but this is a question which will depend on a careful scrutiny of facts in individual cases, and His Honour is not prepared to say at present that this course can be profitably adopted in any particular case. Other matters dealt with on the Sabha's representation have already been discussed with the deputation which waited on the Lieut-Governor and action taken or contemplated by the Government has already been outlined in the communique referred to above.